ANUL II. — No. 315

Taxa poştală plătită în numerar, conform aprobării No. 23364/938

6 pagini 3 Lei

Sâmbătă, 19 Martie 1938

BUNA VESTIRE

ZIAR LIBER DE LUPTĂ ŞI DOCTRINĂ ROMÂNEASCĂ

Redactor-şef MIHAIL POLIHRONIADE

Directori: DRAGOŞ PROTOPOPESCU, GRIGORE MANOILESCU

Redacţia şi Administraţia: BUCUREŞTI, Bulevardul Elisabeta 12, etaj II.

TELEFOANE: Direcţia, Redacţia . . . 4.84.34; Administraţia . . . . 4.85.82; Tipografia 4.77.56

Cont C.E.C. Nr. 1256

ABONAMENTE: Comune urbane: 1 an Lei 700, 6 luni » 350, 3 luni » 175; Comune rurale: 1 an Lei 500, 6 luni » 250, 3 luni » 125

Iarăşi reprezentanţa germană în Romînia

Am regretat de unăzi la această coloană că reprezentanţa germană în Romînia lasă de dorit.

A fost din prima clipă a regimului celui nou în Germania o decepţie pentru mulţi Romîni să vadă la Bucureşti însărcinaţi cu reprezentarea diferitelor firme germane bine cunoscuţi ovreiaşi din subsolurile noastre de afaceri, sau evrei de care Berlinul nu mai avea nevoe, la el acasă, nu, pe semne, şi la noi...

Negreşit nu e de vină pentru aceasta oficialitatea germană, — deşi socot că în primul rînd cade în sarcina ministrului Reichului la Bucureşti — care la vremea de care vorbesc părea foarte slab informat asupra treburilor noastre de pe aici, ori altminteri avea prea puţină încredere în Romîni — să ia iniţiativa şi controlul într'o chestiune nu numai importantă, dar şi delicată, pentru raporturile de sinceră înţelegere între noi şi ţara domniei-sale.

Ministrul actual pare mult mai eficace în această direcţie şi e tot ce-i dorim.

Deocamdată dela Farbe Industrie la Victoria-Asigurări-Berlin, cazul stă aşa cum spun eu, — deşi în ce priveşte primul grup citat se pare că ochii au început să se întoarcă şi asupra Romînilor — după ce a fost cel dintîi care să ne decepţioneze cu nişte puchioşi din Sărindar reînviaţi ca oameni de afaceri între noi şi proaspătul regim al lui Hitler.

Cu Victoria Asigurări-Berlin, lucrul merge însă pe cît se pare tot mai rău. Cauza? Importanta firmă e condusă încă (de fapt) de un fost evreu berlinez actual evreu londonez, — aşa zisul Director actual dela Berlin, Dr. Hamann nefiind decît fostul secretar al acestuia, lăsat la Berlin mai mult ca figurant. Dovada e că la Bucureşti politica societăţei se face prin ovreiul londonez, în subordinele căruia stă la Bucureşti omul de pae Lascăr Antoniu, locţiitor la conducerea filialei Bucureşti.

Lascăr Antoniu să nu-mi facă mie pe oaia mironosită că nu ştie ce e aceia iudaism, masonism, şi celelalte.

Nici să nu ia o delicateţe de om bine crescut drept o slăbiciune.

Uite că justiţia îmi dă mie dreptate în procesul despre care am vorbit în articolul anterior şi în care partea constituită împotriva societăţei în chestiune este romînul Zugravu, fost Director al filialei Cernăuţi, eliminat din motive politice dela această Direcţie, cu toate meritele cîştigate de acest destoinic şi activ element căruia de altfel se datorează chiar obţinerea concesiunei Victoria de a lucra în Romînia.

Indoelnici, foarte îndoelnici asupra dreptăţei cauzei lor, reprezentanţii în proces ai Societăţei au făcut săptămîni în şir propuneri de împăcare Directorului demis, — diverşi Popperi (numele vine dela Popescu, deci e vorba tot de un Romîn!) făcînd febril naveta cu Berlinul.

De îndată însă ce conjunctura politică s'a schimbat, domniile lor au prins curaj şi mers furibund la proces. Au căzut însă în nas, fiindcă procesul a fost cîştigat în prima instanţă de Romîn, şi tot de el va fi cîştigat şi în ultima instanţă.

In curînd se va soroci la Bucureşti judecata şi pentru al doilea proces: procesul de despăgubiri pentru obţinerea concesiunei «Victoria» de a lucra în Romînia.

Se va vedea dacă şi atunci noi nu avem dreptate, — se va vedea dacă nu vor ieşi la iveală cestiuni drastic neplăcute.

Laudele sărmane pela toţi evreii dela sindicatul Spirtului că «Romînul va fi învăţat el minte» pot mulţumi pe cei care le aduc sau cărora se aduc.

Justiţia îşi are cursul ei; şi dreptatea la fel.

Deocamdată ce zice Berlinul? Nu crede că e nevoe de puţin ecarisaj, acolo ca şi printre reprezentanţii de aici?

DRAGOŞ PROTOPOPESCU

Ţara cea mare

Mulţi cred că o ţară se reduce la zidurile meschine şi mohorîte ale metropolelor, între bodegi şi cafenele, între Capşa şi Corso, adică acolo, unde e sgomot mult şi faptă mai puţină.

Dar, peste proporţiile pitice ale unei astfel de ţări, este ţara cea mare, ţara cea adevărată.

Ne gândim la toate lanurile, dumbrăvile, pădurile şi munţii României. La imensa lor bogăţie, peste cari flutură faldurile unui cer solemn şi sfinţit de aburii atâtor jertfe rumâneşti dealungul sbuciumatei noastre istorii. Ţara cea mare, ţara cea devărată, adică ţara cea ţărănească — oare suntem altceva decât dârji ţărani în legendă şi'n istorie? — nu ştie şi nu vrea să ştie de ţara cea mică.

Pe dânsa o interesează altceva: voia bunului Dumnezeu pentru mersul cel drept al vremii, pentru pacea dintru veacuri a sufletului şi rodul cel bun al lanului.

Vine primăvara.

Mugurii plesnesc de sângele gâlgâitor al pământului.

Plugurile — eheu, Vergile! — se pregătesc să iasă la răsturnat brazda neagră şi lucioasă.

Nădejde, ţară verde, de primăvară!

Grâiele tale vor flutura cântecele veşnice-ale ţării.

Ploile vor binecuvânta rodul îmbelşugat al pământului şi soarele-l va preamări.

Să ne gândim la ţara cea mare.

Să ne rugăm pentru ţara cea mare, ţara cea veşnică, ţara lui Ştefan cel Mare, a lui Mihai Viteazul, a lui Matei Basarab, a lui Brâncoveanu, a celor trei mucenici ardeleni, a sfinţitului Avram Iancu, a lui Eminescu, a lui Pârvan...

Bunul Dumnezeu îi are sub privirea Sa pe toţi aceştia — rugători întru slava ţării, rugători întru biruinţă şi har.

Ţara cea mare îşi scoate plugurile la arat.

Drumul plugurilor va desmorţi brazdele.

Şi, Doamne, cât frumos vor răsuna cântecele secerătorilor de mâne întru preamărirea semănătorilor de azi!

MIRCEA STREINUL

Politica externă

VICTORIA LUI FRANCO ŞI ECHILIBRUL EUROPEAN

Agenţia «Havas» — ale cărei legături cu guvernul francez sunt bine cunoscute — transmitea ieri următorul comentariu asupra ultimelor evenimente:

«Realizarea Anschlussului pe de o parte, iar pe de alta retragerea din ceas în ceas mai accentuată a armatei republicane din Spania, sunt pe cale să răstoarne complect echilibrul strategic şi militar al Europei».

Agenţia franceză are dreptate. Echilibrul european se modifică văzând cu ochii în favoarea axei Roma — Berlin.

PRĂBUŞIREA COMUNISMULUI IN SPANIA

Ofensiva pornită de generalul Franco pe frontul Aragonului a progresat în câteva zile cu aproape 100 km. în adâncime.

Luptele ce se dau de trei luni între Teruel şi Saragoza, felul în care se desfăşoară ofensiva, panica de la Barcelona, vizita d-lui Negrin la Paris, alarma presei franceze, totul arată că situaţia republicanilor e tragică şi că o prăbuşire apropiată a comunismului nu e exclusă.

DUPA TREI LUNI DE LUPTE CRANCENE

Rezultatele ofensivei naţionaliste sunt cu atât mai remarcabile, cu cât ea nu s'a produs prin surprindere. De trei luni se dau între Teruel şi Saragoza luptele cele mai crâncene din cursul războiului de dezrobire.

Intr'adevăr, după lichidarea frontului nordic şi regruparea forţelor naţionaliste pentru o ofensivă ce se pare că urma a fi dată pe frontul Madridului, roşii, spre a o preîntâmpina, au atacat cu furie la începutul lui Decembrie Teruelul.

Patru săptămâni a durat lupta

INDALECCIO PRIETTO
Ministru al afacerilor străine republican

ucigătoare care a măcinat cele mai bune trupe ale guvernamentalilor. La începutul lui Ianuarie Teruelul a fost cucerit. Au urmat timp de câteva zile furioase contra atacuri naţionaliste, fără rezultat.

Atunci, printr'o intuiţie admirabilă, generalul Franco a mutat bătălia la Nord de Teruel. Victoria de a Alfambra i-a permis să cadă printr'o mişcare învăluitoare asupra liniilor de comunicaţie ale inamicului, ameninţând cu capturarea tuturor forţelor roşii din Teruel.

Rezultatul manevrei a fost cel aşteptat: bolşevicii au evacuat în panică Teruelul suferind pierderi catastrofale. Circa 20.000 de prizonieri au căzut în mâinile învingătorilor.

OFENSIVA PE FRONTUL ARAGON

Generalul Franco n'a dat răgaz republicanilor să se refacă în urma dezastrului de la Teruel.

Ofensiva pe frontul Aragonez s'a dezlănţuit acum o săpămână din două direcţii, dinspre Saragoza şi dinspre Teruel-Alfambra-Montalban.

Coloana dinspre Saragoza, stânga dispozitivului naţionalist, e comandată de generalul Yaguë — eroul dela Badajos şi Talavera — cea din dreapta de generalul Aranda, eroul din Oviedo.

O simplă privire pe hartă ne arată amploarea manevrei naţionaliste. Cele două coloane care înaintează vertiginos prind ca într'un cleşte forţele republice şi le ameninţă cu captura-rea.

Dacă înaintarea continuă în acelaş ritm atunci trupele naţionaliste au şansa de a ajunge dintr'un singur elan la mare, între Tortosa şi Castelon de la Plana.

ALARMA LA PARIS ŞI INGRIJORARE LA LONDRA

Perspectivele pentru republicani sunt tragice. Despărţirea Cataloniei de Valencia înseamnă sfârşitul războiului. Căci într'o atare situaţie republicanii nu mai pot face altceva de cât să reziste cu disperare întârziind dar neîmpiedicând victoria naţionalistă.

D. Negrin, în panică, a fost ieri la Paris să ceară grabnice ajutoare.

Incepând de ieri Parisul şi-a mutat privirile dinspre Viena — definitiv pierdută — spre Barcelona.

«Salvaţi Spania republicană», e strigătul pe care-l scoate presa de stânga franceză, susţinută activ de presa de stânga britanică.

«News Chonicle» scrie răspicat: «Cancelarul Hitler ia Viena. Mussolini ia Barcelona şi am bii se ajută reciproc. Ce trebue să facem? Să pretindem retragerea trupelor italo-germane din Spania, iar în caz contrar să ajutăm Barcelona».

Perspectiva ca Anchlussul să fie urmat de o victorie decisivă a generalului Franco şi că Franţa să-şi vadă frontiera Pirineilor ameninţată de un stat strâns legat de axa Roma—Berlin, a dus la importanta şedinţă de ieri a consiliului apărării naţionale franceze.

MAI POATE FI SALVATĂ SPANIA COMUNISTĂ?

Ce s'a decis în consiliul suprem al apărării naţionale franceze nu ştim. După nervozitatea cercurilor politice şi a presei franceze pare sigur că se va face imposibilul spre a se împiedeca victoria lui Franco.

Se va opri intervenţia franco-britanică la transporturi de arme şi muniţiuni sau se va merge mai departe, la un fapt îndeplinit «à la manière» Hitler? In această ultimă ipoteză e de temut ca focul care nu s'a aprins la Viena s'ar putea aprinde la Barcelona.

In orice caz interesul cercurilor politice şi militare europene se va muta în zilele ce urmează de pe malurile Dunării, pe cele ale Ebrului.

Mihail Polihroniade

IDEALISMUL IUFŢILOR

Cine a crezut că domnii iufţi sunt experţi numai în şperţuri, gheşefturi, contrabande şi regizări de «bursă neagră», s'a înşelat, desigur.

Iată, astăzi i se oferă bietului ignorant prilejul să afle că simpaticii noştri pipergali şi goldenbergi sunt capabili şi de cultivarea unui ideal. Un ideal încununat cu toată nobleţea de stemă a celui mai pur spirit judaic.

Vreţi, probabil, să ştiţi unde-şi avea domiciliul emoţionantul idealism de care pomenim? Nimic mai uşor... Il puteaţi descoperi în toate filialele din ţară ale Asociaţiei evreeşti numită «Hehalutz», «Hahalutz» sau «Halutzini». Această graţioasă «asociaţie», cu sediul central în Bucureşti şi cu numeroase sucursale în provincie, se declara, ea însăşi, o vastă pepinieră de ideal. Aici se creşteau tinere şi vibrante inimi de iuzi la văpaia transparentă a unui vis paradisiac. Vechea visătorie biblică a «Chaananului» părea să reînvie sub coastele incandescente ale idealiştilor isidori. Cel puţin aşa îşi mărturisia rosturile «Hehalutz»-ul cu pricina. «Vom pregăti tineretul evreesc pentru reclădirea statului judeu în Palestina», declarau, gravi, goldenbergii şi hahamii cari se voiau pedagogii de «idealism» ai nouei generaţii pipergaliste incendiată de febra visului. Foarte frumos, veţi zice domniile-voastre, uite o educaţie mai mult decât oportună şi pe care nu putem decât s'o aplaudăm. Foarte bine, să se inspire junilor iufţi pasiunea pentru un stat evreesc în Palestina şi... să dea Dumnezeu să li se împlinească visul!... (tot d-voastră veţi zice).

Din nefericire, trebue să vă deziluzionez. Bucuria şi aplauzele domniilor-voastre au fost de scurtă durată. Căci, în realitate, înduioşetoarea pepinieră de ideal nu era decât o formidabilă pepinieră de... comunism! De cel mai autentic comunism. Judaic. Neţinând seamă de firma «visului» şi «idealismului» a Halutzinilor, autorităţile noastre au călcat pragul chaananicei şcoale şi, cu surprindere, au constatat că nu pedagogie palestiniană se difuza aici, ci altă pedagogie, de cea mai desăvârşită structură bolşevică.

Toate filialele din ţară ale «idealistului» Hahalutz s'au dovedit a fi pure nuclee comuniste.

Descinderile şi percheziţiile făcute, în timpul din urmă, la sediile acestei organizaţii camuflate au recoltat tot materialul doveditor al adevăratului scop urmărit.

Aşa dar, — scumpii mei cititori, — dulcii şi simpaticii noştri jufţi juniori nu febricitau, acolo, în pepinierele lor, nici de vis, nici de mirajul edenic al unui stat palestinian. Ci salutau cu pumnul încleştat, cu dinţii strânşi, «revoluţia mondială» şi «republica internaţională».

Acum, domnii hahami şi pedagogi ai «halutzinilor», semănători ai seminţei roşii,au fost constrânşi să abandoneze «catedrele» lor de unde propovăduiau anarhism şi ură, iar silitorii elevi întru bolşevism au luat drumul consiliilor de război şi al puşcăriilor.

Ei, dacă «idealismul» judaic s'ar isprăvi aici! Oare numai în asociaţiile «halutzinilor» să se fi crescut tinerele generaţii judaice în dragostea de raiuri bolşevice? Oare numai aici?

Sute de goldenbergi anarhici împrăştie «idealism» de acelaş calibru. Sute de pipergali visează «paradisuri»... Visează roşu...

RADU GYR

Pretutindeni acelaş pericol

Vremurile pe care le trăim sunt fără discuţie, dintre cele mai pământeşti edla răsboiu încoace. Nu trebue însă să exagerăm că sunt şi cele mai agitate din câte cunoaşte istoria omenirei, în ultimele două milenii. Să ne păstrăm calmul şi să urmărim lucrurile cu înţelegere.

In acest mod vom putea identifica astăzi, existenţa câtorva centre în care se face isorie şi dintre acestea Japonia constitue unul din cele mai interesante. Sunt lucruri care s'au mai spus şi se spun mereu. Nu este rău însă ca ele să fie ţinute în actualitate. Noi aci nu ne vom ocupa decât de micile aspecte cu caracter economic, dar care se leagă strâns de evoluţia geenrală a ţării Mikadoului.

Acum câteva zile, corespondentul ziarului «Le Temps», relatând ştirile din Japonia începea prin a caracteriza această ţară în modul următor: «Pentru a înţelege structura Japoniei trebue mai întâi să abandonezi toate ideile de apropiere cu cele ale Europei ,trebue să faci vid: apoi să-ţi imaginezi o portocală; care are un sâmbure de exemplu şi vei avea ideia concretă de ceeace este feliile, toate aşezate în interior în acelaş fel în jurul sâmburelui cea mai mică felie fiind o familie şi sâmburele fiind familia imperială, originea şi centrul vieţii, a prosperităţii şi a bunei stări a fructului întreg.

Aşa era Japonia odată. Astăzi este frământată de curente care o încadrează pe linia istorică indicată deja de alte ţări cu o situaţie similară

Punând la grele încercări populaţia agricolă, Japonia a reuşit să creeze o industrie care echivalează în importanţă tot ceeace s'a creiat în această materie. Admirabilul spirit de solidaritate a poporului japonez a acceptat să ducă această luptă timp de patruzeci de ani şi ţara a învins.

Astăzi însă ,aponia trece printr'o altă perioadă. Incepând încă din 1930 s'au creiat puternice curente care vor impune o nouă aşezare potrivit căreia să se instaureze o mai dreaptă repartiţie a foloaselor obţinute dupe urma acţiunii economice şi o mai justă repartiţie a sarcinilor publice. In concret se duce lupta pentru distrugerea trusturilor devenite atot puternice.

Rezolvarea acestor noui tendinţe, implică părăsirea litualismului şi adoptarea unei organizaţiuni politice care să dea satisfacţii acestor cerinţe socotită de interes naţiona Lupta se dă între curentele de dreapta naţionale şi totalitare şi între comunismul de stânga internaţionalist.

Răsboiul din China a produs un climat favorabil pentru lupta între cele două tendinţe şi de aceia stările din Japonia trebuesc urmărite pe această linie de înţelegere. Va învinge dreapta sau se va întinde comunismul care pândeşte cu gura căscată şi încearcă mereu să înghită tot ceeace a făcut acest popor cu muncă şi sacrificii enorme?

M. DORNEANU

Marşul Naţionalismului Spaniol

Primul stăvilar al ofensivei naţionaliste: MADRIDUL

IX.

Joctiunea dela Badajoz asigură flancul spre Portugalia şi încercuie Madridul, spre care, în mod fatal se îndreaptă ofensiva naţionalistă.

Un ziarist sovietic a încercat o profeţie: **«Toledo a fost Austerlitzul lui Franco. Madridul va fi campania lui din Rusia».**

Intr'adevăr Toledo a fost Austerlizul lui Franco, dar Franco nu e impetuos cu Bonaparte; el este mai calculat, actul lui militar, mic sau mare-, e totdeauna oportun.

Alcazarul şi eroismul jertfelnic al lui Moscardo au deslănţuit un nou val de entuziasm în armata lui Franco. Din România se pregăteşte de plecare o echipă de 8 voluntari să ducă lui Moscardo un paloş, Spaniei naţionaliste un omagiu şi lui Hristos două jertfe.

Luna Septembrie s'a sfîrşit odată cu chinurile cadeţilor din Alcazar.

La 1 Octombrie generalul Cabanellas trece titlul suprem de şef al statului naţionalist, lui Franco. în Junta dela Burgos.

Armata Naţională începe marşul în cleşte asupra Madridului, ocupând Villaviciosa, Cebreras şi El Tiemblo iar Franco, în vederea marei ofensive îşi mută cartierul general la Salamanca.

La 26 Octombrie frontul naţionalist se opreşte la 23 km. de Madrid.

Luna Noembrie o prind legionarii lui Franco în foburgurile Capitalei, iar la 7 Noembrie, două zile după căderea Carabanchelei, guvernul comunist se mută din Madrid la Valencia.

Frontul pare a se stabiliza. Madridul are un sistem defensiv bine organizat de generalul Miaja. Naţionaliştii caută să tae drumul spre Valencia.

Act diplomatic de mare importanţă la 20 Noembrie: **Roma şi Berlinul recunosc guvernul Franco.**

Perioada aceasta a războiului spaniol, continuînd pînă'n Decembrie e caracterizată de mare agitaţie diplomatică pe tema neintervenţiei. Parisul şi Londra fac propuneri noi de neintervenţie. «Gringoire» şi «Candide» aduc dovezi sdrobitoare de «intervenţiile» guvernului francez: faimoasa chestiune «Cot» a modelului unic de avion cedat Spaniei guvernamentale.

Consiliul S. D. N., la Geneva, nu găseşte oportună o intervenţie în Spania. La Barcelona — o nouă criză politică — un fel de epuraţie comunistă pentru excluderea «trotzkiştilor»

In jurul Madridului frontul se păstrează. Războiul civil din Spania pare să fi ajuns la un punct mort. Franco evită o cucerire prin distrugere. In felul acesta, apărarea organizată de Miaja are un «atout» esenţial în însăş rezervele din pianul ofensiv al lui Franco, care va încerca în cele din urmă, pe linia Teruelului, o învăluire prin tăierea comunicaţiilor — dar aceasta mai tîrziu.

Deocamdată, începutul anului 1937 găseşte pe Franco angajat în planul de luptă al Madridului.

Prima ofensivă n'a putut răsturna Madridul, dar a cucerit cîteva obiective utile. Contraofensiva comunistă în schimb a fost ratată complet. Pe plan internaţional, atmosfera devine foarte turbure. Londra şi Parisul fac eforturi diplomatice la Roma, Berlin şi Lisabona.

Bilanţ pe 1936: Armata Naţională a fost în continuă ofensivă. Primul obstacol de care s'a isbit şi a fost oprită pentru moment — Madridul. In schimb o mare victorie în ansamblu: joncţiunea coloanelor lui Quepo de Llano cu ale lui Mola la Badajoz; care pune la adăpost graniţa portugheză, avînd astfel o rezămătoare esenţială în marşul general al naţionaliştilor angajat spre nord (Biscaya) şi spre est (Mediterana). Spania guvernamentală începe să se sufoce. Alt mare obiectiv atins: Teruelul care a îndreptat ofensiva spre Madrid.

Dar Madridul rezistă puternic. Franco totuş e calm, foarte calm. Are certitudinea victoriei finale.

Ion Băleanu

BUNA VESTIRE literară, plastică, teatrală

Ruga dacilor din piatră

Nimeni să nu'nchine cupa, slova lucerească'n minţi
Şi'n făget de Cernă neagră lupi să sfâşie poiana.
Făurari de plâns, ruină, pârguiţi de necredinţi,
Cu dinţi putrezi de otravă şerpii să ne rupă geana.

Veghea stinsă peste veacuri să ne-aprindă steiul firii,
Să'mpietrim tăcerea'n scrâşnet, braţul să-l isbim în munţi.

Neam de cerbi cu fruntea'n humă, baldachinul amintirii
Vis de prinţi să cânte'n cedrii: dârzul dacilor cărunţi.
Rugă nouă bate'n ţară, Şoimi svâcniţi din sceptrul mânii

Frângeţi neguri şi piroane, lanţuri ferecate'n glesne!..
Pe ruină de Sarmiză râd venin şi scrum păgânii,
Viaţa latră'n vânt nebună, jivină roşită'n plesne.
Trec cosciugele prin neguri; greu argint, coclită sumă
In biserica pustie, mumă plânsului din vatră.
Decebal închină munţii. Neam de cerbi cu fruntea'n humă,
Strigă'n bucium vifor, grindini, ruga dacilor din piatră

CONSTANTIN GOGA

Timp şi istorie

Aceiaşi viaţă moare în om ca în fiecare plantă şi'n orice animal. Omul nu se mulţumeşte însă cu viaţa ca atare,—purtată blând în somn de vegetală sau trăită iraţional în svârcoliri zoologice, — ci vrea legea vieţii. Lui nu-i ajunge existenţa în sine, aşa cum nu-i ajunge nici timupl, ci — obsedat de propria-i condiţie şi sufocat de dorul veşniciei, — caută adevărul existenţii şi construeşte soluţia timpului. Toate acestea, pentrucă destinul omului n'a fost bezna somnului fără vise, în care natura îşi toarnă capriciul atâtor forme de expresie, ci trăznetul ucigător al lucidităţii. Destinul lui este depăşirea destinului. Rostul lui este să lupte cu soarta, să birue, dacă poate, să se prăbuşească învins, dacă merită, dar niciodată s'o accepte indiferent, fără răsvrătiri, fără melancolii sau fără desnădejdi.

Iată dece, dintre toate vieţuitoarele pământului, singur omul îşi devine sieşi problemă. Numai el poate actualiza în conştiinţă faptul brut al existenţii şi realitatea amorfă a timpului, împrumutându-le astfel o semnificaţie din propriul său sens şi o dimensiune din propria sa întindere. Pentru el, existenţa se transformă în sentiment, — sentimentul limitării prin timp, — iar timpul devine idee, — ideea posesiunii prin existenţă.

Aici începe minunea, dar totdeodată şi blestemul omului: neputinţa de a nu fi tragic. Un tragism care rezultă din obsesia că suntem existenţa ca timp, aşa cum dumnezeirea lui Iisus se cuprinde în faptul că, dincolo de viaţă şi de moarte, Mântuitorul reprezintă, prin Inviere, timpul ca existenţă.

Şi dacă omul ştie că nu poate fi decât în timp, este pentru a nu uita niciodată că, tocmai din această pricină, existenţa lui însemnează frântură.

Hotărît, conştiinţa că suntem în şi prin vreme ne diferenţiază de zoologic, mai mult decât oricare alt atribut al umanităţii. Animalul este consumat de timp, fără să ajungă vreodată să consume măcar o singură clipă. Căci consumarea unei singure clipe implică un potop de luciditate. Din acest punct de vedere, moartea, — posibilă ca destin numai pe planul conştiinţei,— rămâne un fenomen exclusiv uman. Ideia timpului, în afara căreia moartea n'are nici un conţinut, reprezintă deaceia condiţia sine qua non a umanităţii, deşi timpul în sine apare irelevant pentru natură în genere.

Pe această cale, — cu tălpile înfipte adânc în biologic, cu braţele aruncate însă disperat spre spirit, — omul se descoperă altfel şi altceva în mijlocul naturii.

Şi atunci nu mai poate răbda moartea! Melancolic, se cere smuls din fatalitate, răsvrătit, încearcă o evadare din temniţa necesităţii, desnădăjduit caută să scape într'un chip de marea făgăduială dată morţii, odată cu acceptarea vieţii.

De aici se iveşte istoria.

Omul a avut întotdeauna obsesia timpului, fiindcă l-a chinuit mereu setea de veşnicie. Dacă Dumnezeu n'ar fi creiat timpul, oamenii trebuiau să-l inventeze. Altfel n'ar fi putut suporta ideia veşniciei. Căci singura justificare a lucrurilor fiind propria lor negaţie, singurul sens al timpului este să facă posibilă eternitatea, depăşindu-se în istorie. Timpul în sine nu însemnează încă istorie, după cum istoria nu însemnează numai timp. Istoria reprezintă reconstrucţia timpului pe planul destinului. Continua teamă de trecut, —psihologia memoriei e o desăvârşită introducere la psihologia spasmului, — şi permanentă grijă de viitor, istoria rămâne, în ultimă analiză, frică de timp şi sete de veşnicie. Deaceia ni se pare neîndoelnic că istoria a început cu cea dintâi uitare în rugăciune şi a crescut din aspre renunţări.

Religiile—matca tuturor valorilor—măsurând cu fiinţa lor distanţa dintre timp şi veşnicie, au biciuit dorul de istorie, sădit organic în omenire. Religia întinde omului nădejdea unei eternizări prin moarte, fiindcă porneşte necesar dela recunoaşterea tragismului condiţiei umane. Iar marile experienţe mistice—apocalipsul lutului pe muchii tăioase de fulger—se definesc tocmai prin această rupere din timp şi salt în veşnicie.

Marii iluminaţi sunt şi mai mari chinuiţi. Organizaţi sufleteşte pentru a răsfrânge atât piscurile cât şi prăpastiile imanităţii, cu ei, omul ajunge la negarea omului, iar luciditatea atinge culmile nebuniei. Resemnarea lor coincide cu revolta, umilinţa, cu răzbunarea. Ştiind să deosebească precis o absenţă reală de o prezenţă iluzorie, ei nu acceptă existenţa ancorată într'un fragment de durată, înnecată în acea curgere oarbă, fără ţel şi fără mântuire.

La răsăritul istoriei stă răstignirea, La capătul ei, învierea.

Intenţia omului de a se angaja la luptă cu forţa fatalităţii biologice, revărsânud-se în gesturi de disperat paroxism, umple vidul continuu al devenirii ca atare cu discontinuitatea sensului istoric. Imprăştierea lineară a clipelor inexpresive se transfigurează în rânduelile ciclice, închise şi ireductibile, ale momentelor semnificative.

Ca să facă posibilă viaţa, natura a creiat moartea Pentru a face cu putinţă veşnicia, timpul s'a anulat în istorie.

„Totul curge!”, sună o veche formulă ifilosofică. In infinitele prefaceri ale firii, numai omul ştie însă să moară, fiindcă numai el poate scăpa morţii.

Praştie care ne aruncă spre veşnicie, istoria face moartea posibilă şi timpul inutil.

Victor Ion Pavelescu

CUIBURI DE LUMINA

Clişeul nostru de azi este o reproducere după un portret de Albrecht Dürer, executat probabil în timpul celei de a doua călătorie în Italia, când marele pictor german a stat mai mult timp la Veneţia.

Este o imagine plină de adevăr şi de naturaleţă, în a cărei libertate de tratare se vădeşte caracterul de obiectivitate care domină arta lui Dürer şi care face din el un artist liberat de gotic, om deopotrivă al Renaşterii dar şi al Reformei. După cum, altfel văzut, arta atât de universală a acestui pictor este însă înainte de toate o artă specific germană.

Şi, dacă putem părăsi o clipă considerentele pur estetice, să observăm că acest tablou este o prefigurare artistică a prieteniei italo-germane de azi. Căci este «Portretul unei veneţiane», făcut de un pictor german. Şi se află azi, bine înţeles, în Muzeul din Viena.

Zilele trecute a murit la Paris, pe un pat de spital, primul regizor de cinematograf, cel care în 1896 a realizat filme «artistice». Director al unui teatru de scamatorii, entuziasmat de posibilităţile noului instrument pe care Lumière îl prezintase prima oară publicului în 1895. Georges Méliès îşi construi el singur un aparat (căci Lumière refuzase să-i vândă unul, convins că noua invenţie n'are viitor comercial) şi chiar din anul următor, începu să realizeze scurte filme, în care, pentru prima oară apar decoruri, actori şi înscenare. Curând după aceea, Méliès îşi transformă proprietatea din împrejurimile Parisului, într'un adevărat studio, în care realiză filme din ce în ce mai complicate. Ceeace face nota distinctivă a acestor realizări primitive ale unei noui arte este caracterul de feerie al scenariilor pe care le realiza Méliès. Lucrul era şi firesc pentru un om venit la cinematograf, din domeniul scamatoriei şi al iluzionismului. Dar întâlnirea era neaşteptată şi rodnică între acest temperament atât de deosebit de temperamentul în genere raţionalist şi realist al artei franceze şi caracterele nouei arte cinematografice, atât de capabilă — aşi spune singura artă capabilă — să exprime fantasticul în forme concrete.

Anii trecură însă, odată cu nouile producţiuni americane, primele filme ale lui Méliès se cufundară în uitare. Zilele trecute, primul regisor al cinematografului, cel care pentru nevoile expresiei artistice, inventase o serie întreagă de mijloace de expresie: încetinirile, accelerările, supraimpresiunile, etc., a murit sărac, — aşa cum se cuvenea unui adevărat creator de artă, —pe un pat de spital, — aşa cum nu s'ar fi cuvenit într'o epocă în care de pe urma invenţiei sale se îmbogăţiseră atâţia negustori de artă.

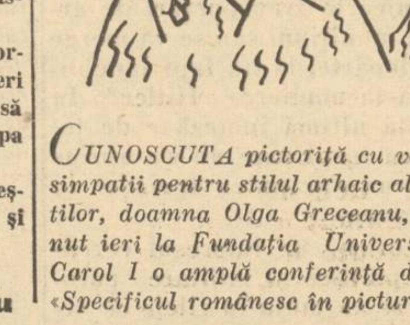

Cunoscuta pictoriţă cu vădite simpatii pentru stilul arhaic al freştilor, doamna Olga Greceanu, a ţinut ieri la Fundaţia Universitară Carol I o amplă conferinţă despre «Specificul românesc în pictură».

Doamna Olga Greceanu surprinde în arta zugravilor bisericeşti, până la curentul naturalist, adevăratul simţământ pictural caracteristic Românilor. Este o teză scumpă nouă, dar care trebue cumpănit interpretată. Faza unei anumite arte româneşti s'a încheiat, noua frescă pe care o cere cultura renaşterii noastre va opera în însăşi elementele cosmosului şi viziunii româneşti actuale. Faza de influenţă bizantină rămânând singura fază expresivă de până acum a sufletului românesc.

Doamna Maria Filotti, ale cărei daruri şi merite artistice nu mai pot fi discutate, care şi-a înscris definitiv numele în istoria teatrului românesc, a fost decorată de guvernul francez cu «Legiunea de onoare». Este prima artistă română care primeşte această distincţie înaltă. Căci d-na Maria Ventura a fost decorată anul trecut în calitatea sa de artistă franceză.

Credem inutil să mai subliniem cinstirea făcută astfel şi teatrului românesc. Ce păcat că bucuria asta surprinde pe marea artistă silită, ca să se manifeste, să joace pe scenele sciţilor fiindcă Tatrul Naţional, car i-a fost atât de drag, — a socotit că se poate despărţi de dânsa. Să-i fie cinstirea nouă o dreaptă recompensă!

Adrian Maniu semnează în «Universul literar» un vers de discretă atmosferă.

«Cântecul nemărginit» are în aceleaş dimensiuni de vast orizont, adâncime sufletească — un pastel interior

In talpa mormîntului.
Din noaptea pămîntului.
Argint şters, sună smerit
Greerele ostenit ..
Sună lin ca o tăcere
Dintr'o vesnică durere.
Cît tot ceru-i colb de stele,
Scăpând cu focuri, grele,
Ne cuprins peste pustie,
Peste vremea prea târzie

Vers trist ca un început de toamnă. Cu duioşii care unduesc ca apele cerului în limpezimea râului

VREMEA inaugurează o «colecţie de 15 lei». Nu trebue confundată cu faimoasele colecţii de 12-15 lei, de cele cu trista celebritate a isgonitului Ig. Hertz, otrăvitorul de sbflete.

Colecţia Vremei nu poaate fi decât o adevărată ofensivă contra literaturii de duzină care şi-a dat cu coatele în publicistica noastră de azi

Colecţia Vremei este încă una din frumoasele iniţiative ale d-lui C. A Donescu care vrea să promoveze nuvela românească contimporană dând prilej tinerilor noastre talente să se afirme, în acelaş timp satisfăcând şi bucuria de lectură vie şi sănătoasă a cititorilor nostri.

Aşteptăm cu multă încredere primul volum din noua colecţie de 15 lei a nuvelei româneşti contimporane.

G. ROTICA. Misticismul dinamic şi nobleţea sufletului bucovinean a găsit în momentele de restrişte un sincer interpret prin lirica atât de profundă a poetului suferinţelor noastre istorice: G. Rotică. Destinul par'că a vrut ca raporturile sufleteşti dintre pământ şi suferinţă, să nu rămâie anonime, ci să treacă într'un spiritualism de românească înfăţişare. G. Rotică reprezintă pentru Bucovina, ceiace Goga reprezintă pentru Ardeal. Pentrucă e şi firesc ca orice coincidenţe istorice să creeze şi precedente identice. Afirmarea etnicului românesc în lirica bucovineană, în formele sale genetice, s'a produs printr'un continuu raport la fenomenul împlinirii noastre de destin pentru a se putea continua un chtonism, găsit dacă nu pe aceiaşi paralelă istorică, dar cel puţin aproape de ea. Precedentele acestea create de d. G. Rotică, în poezie mai ales, n'au rămas singulare, ci s'au multiplicat, sub alt plan bineînţeles, în atâtea creaţiuni de mare suprafaţă lirică. Iată faptele pentru cari poetul suferinţelor bucovinene a intrat definitiv în istoria culturală a acestei provincii. Firesc ar fi ca tot d-sale să-i revină rolul de-a organiza scrisul bucovinean, pentruca randamentul să se multiplice geometric.

„Intunecare”, romanul d-lui Cezar Petrescu a fost tipărit într'a IV-a ediţie. Ceiace nu-i prea mult, dar este îmbucurător. Romanul acesta a fost distins cu „Marele premiu naţional” pentru autentica lui valoare. Recitirea lui, mi-a dat gustul unei lecturi proaspete, da, proaspete. Aveam cel mult impresia că evenimentele romanului le cunosc de undeva din povestirea cuiva care le-a trăit. O poveste tristă care atacă masiv o problemă de subtilă psihologie: psihologia destinului frânt. Radu Comşa, cu procesul lui de conştiinţă dinainte de război şi cu disperarea în care cade după război, proces sufletesc pe care-l rezolvă într'un firesc act final wertherian în pragul unei vieţi nouă pentru Luminiţe. Căci Luminiţa Vardaru e o categorie — categoria aceea de oameni dornici de fericire domestică şi incapabili de marile renunţări şi de grelele acceptări.

AM ASCULTAT Duminică la Radio o fanfară. Şi, suă spun drept, nu mi-a făcut nicio plăcere. Pentru fanfare trebue aleasă o anumită muzică şi difuzată (dacă trebue, neapărat), la o anumită oră. De pildă la ora satului. Şi-ar avea atunci o admirabilă menire. Dar între o conferinţă a «Universităţii Rado» ş un quartet de Beethowen, ce rost pot avea»?

Contele Kayserling spune că artiştii. pentru structura femenină a firii lor. nu au acelaş rol în întemeierea culturii ca filosofii de pildă. Aceasta o spune pentrucă se consideră singur filosof. Dar noi ne aducem aminte că acest conte şi-a propus să gândească în felul în care a compus Bach. Timpul a dovedit că până acum gândirea lui nu s'a putut ridica deasupra muzicii lui Bach, ceiace distruge afirmaţia grăbită a contelui Keyserling.

O carte mare şi substanţială privind răsboiul spaniol, scrie Generalul francez Duval. Vom avea ocazie să vedem ce crede un distins militar asupra evenimentelor spaniole.

Cartea cuprinde mai multe capitole analizând succesiv geneza războiului civil, formarea armatelor adversare, operaţiunile dela Madrid, Bilbao, Santander, etc.

Scrisă limpede, cu obiectivitate, cartea generalului Duval aruncă o nouă lumină asupra războiului din Spania.

ALBERT DURER. Por tretul unei veneţiene.
(Muzeul de istoria artei din Viena)

CALENDAR

Vineri, 18 Martie 1938
ORT.: Sf. Ciril Patriarhul Ierusalimului (386).
CAT.: Arhanghelul Gabriel.
Răsăritul soarelui: 6.26.
Apune: 18.24

RADIO

Vineri, 18 Martie 1938
RADIO-ROMANIA

13.00: Ora; Culturale; Sport. Cota Dunării.
13.10: Concert de prânz: Orchestra Radio.
14.10: Ora; Mersul vremii; Bursa; Radio-jurnal.
14.30: Continuarea concertului.
18.00: Ora; Mersul vremii.
18.05: Actualităţi artistice.
18.15: Concert de după amiază; Orchestra Victor Predescu.
19.00: Oamenii de ştiinţă luptători pentru neam, de Em. Bucuţă.
19.15: Continuarea concertului.
19.40: Distrugătorii de civilizaţii, de prof. Nicolae Iorga.
19.55: Ciclul Beethoven.
20.35: Seara de operă «Eugen Oneghin» operă în 3 acte şi tablouri, de Ceaikowsky (Transmisie dela Opera Română).
In pauza I-a (21.10—21.25): Recital de poezii de Otilia Cazimir.
In pauza II-a (22.10—22.25): Radio-jurnal: Sport.
In pauza III-a (23.15—23.35): Jurnalul pentru străinătate în limba franceză şi germană.

Organizarea, evoluţia şi perspectivele ei

Conferinţa d-lui prof. N. Dumitrescu, preşed. „Tinerimei Române“

D. prof. Nae Dumitrescu, preşedintele «Tinerimii Române», a inaugurat ciclul de conferinţe organizat *tăţii, vorbind despre:* «Tinerimea Română, organizarea, evoluţia şi perspectivele ei.

Injghebarea societăţii «Tinerimea Română» — arată conferenţiarul— trebue pusă în legătură directă cu starea de spirit din ţară, odată cu isbucnirea războiului pentru independenţă.

Incă din 1880 societatea e pe deplin organizată, iar în 1881 îşi are şi revista ei poligrafiată. Societatea îşi are biblioteca ei, ţine regulat şedinţe şi organizează conferinţe.

In 1881 societatea lansează o listă de subscripţie pentru ridicarea unei statui lui Mureşanu.

In 1882 apare revista, ca publicaţie regulată. In acelaş an societatea organizează o serbare în folosul refugiaţilor bănăţeni. Elevii de liceu din 1877 sunt acum tineri studenţi care îşi ţin şedinţele la universitate

In 1893 se organizează şi concursurile secundare, care mai târziu aveau să se complecteze şi cu cele universitare

Inainte de război scopul societăţii a fost să pregătească atmosfera de naţionalism din care avea să reiasă unitatea naţională. După război şi-a continuat activitatea cu conferinţe, serbări, excursii, revista şi concursurile, care au luat o mare desvoltare.

CONCERTE

Tenorul Paraschiv Mazilu va da un concert în sala Fundaţiei „Dalles” Vineri 25 Martie 1938 ora 9 seara. La pian va fi acompaniat de doamna Aglae Mihăilescu-Toscani, profesoară

la Academia Regală de Muzică. In program bucăţi de: A. Scarlatti, G. Paisiello, U. Giordano, Schubert, F. de Flotow, G. Puccini, A. Buzzi Peccia, Dem. Mihăilescu-Toscani, C. Brăiloiu şi T. Brediceanu.

Biletele la librăria Fundaţiilor Regale (Piaţa Palatului Regal).

Cronica ideilor

Psihozele sub bisturiu

Oricât de îndrăzneţ pare a fi spiritul tehnic al epocei noastre, nimeni nu ar fi crezut că va merge până acolo, încât va da soluţii în domenii cu totul speciale. Acest domeniu este domeniul medical.

Intr'adevăr, diversitatea şi originalitatea noilor principii de îndrăsneaţă tehnică, permit nu numai a rezolva probleme, ci şi o verificare a ipotezelor, asupra mecanismului de producere al fenomentului patologic.

Debutul a fost făcut de un latin, profesorul francez Picard, mort acum un deceniu, în plină putere de creaţie. A început prin a explora regiuni ale corpului omenesc, cari până la el se bucurau de protecţia adagiului: «noli me tangere».

Cu construcţii spirituale ca ale acestui savant, se poate spune că şi ştiinţa îşi are marii săi aventurieri.

A găsit mijlocul uşor şi fără pericol pentru bolnavi de a explora: lichidul ascuns în canalul rahidian, nervul trigemen responsabil de dureri ce pot duce la sinucidere şi pe care îl amorteşte prin injecţii cu alcool, nivelul la cari sunt aşezate tumorile localizate pe măduva spinărei — aceasta din urmă introducând o substanţă opacă pentru razele X, între vertebrele cervicale şi lăsând-o să cadă în jos pe canalul rahidian până la osul «sacrum». Pe placa radiografică se vede tumora şi sediul său înconjurată de substanţa opacă. Chirurgul nu are decât să intervie la acest nivel. Minunat de ingenioasă rezolvare a acestei teribile probleme, şi care a disperat mult timp pe chirurgi: «Localizarea tumorilor medulare».

După aceste exemple, americanii au realizat localizarea tumorilor creerului. Astăzi această problemă nu mai are nici un secret. Insuflaţii cu aer în ventriculii cerebrali, prin osul cranian, opacitatea arterelor cerebrale şi radiografia consecutivă a creerului, explorarea regiunilor creerului şi chiar cele dela baza sa, prin ferestre făcute în cutia craniană, sunt metode curente azi, cari au creiat o nouă ramură a chirurgiei, mult practicată astăzi: «chirurgia craniană».

Aplicarea tehnicei mecanice în patologie şi fiziologie merge destul de rapid dacă urmărim experienţele de circulaţie artificială ale lui Carrel şi Lindberg, sau acelea executate de câţiva savanţi ruşi prin menţinerea în viaţă a unui cap de animal despărţit de corp, cu ajutorul unei circulaţii artificiale de sânge şi ser fiziologic.

Ceiace însă innobilează aceste încercări, deschizând un drum cu totul nou în eforturile pe cari le face omenirea de a-şi scurta suferinţa, sunt experienţele profesorului Egaz Moniz.

Intr'adevăr, dacă chirurgia creerului aplicată până acum, nu mai avea de cucerit nici o idee centrală, — ea căutând a preciza chestiuni de tehnică sau de documentare ştiinţifică, — metoda medicului portughez încearcă să atace domeniul gândirii umane. Această chirurgie se aplică în patologia mintală. Este nici mai mult nici mai puţin, decât o chirurgie a psihozelor.

Aci este frumuseţea şi triumful epocei tehnice în care trăim: a îndrepta gândirea de esenţă sublimă prin mijloace omeneşti.

Egaz Moniz spune: Celulele scoarţei creerului, în special cele din regiunile lobilor frontali, activează atât prin ele însile, cât şi prin conexiunile ce le au cu alte teritorii ale creerului. Procesul ideativ al omului circulă liber prin aceste celule şi fibre de asociaţie. La alienaţi ideile morbide, cu caracter de persistenţă, prevalează asupra întregei activităţi psihice a creerului. Mai mult, persistenţa acestor idei, dă naştere şi la o relaţie strânsă între ele şi acele grupe celulo-conective din lobii frontali.

O concluzie deci se impune, spune autorul.

Dacă se distrug aranjamentele conexiunilor celulare, mai mult sau mai puţini fixe, cari leagă lobii frontali de restul creerului, ideile prevalente morbide cari circulă pe aceste căi sunt întrerupte şi ele, iar bolnavii se vindecă.

Desigur că în faţa unei teorii psihologice atât de simpliste, mulţi cunoscători ai funcţiunii creerului zâmbesc, numai că spihopaţii operaţi de Egoz Moniz şi ajutorul său Diogo Furtado au renunţat la agitaţii şi la ideile lor şi o bună parte din ei s'au vindecat. Critice se pot aduce destule acestei teorii. Mai întâi nimic nu dovedeşte că ieile fixe sau delirante ale bolnavilor mintali, au relaţii strânse cu celulele şi fibrele de asociaţie ce pleacă din lobii frontali. Şi dacă ar avea, de ce natură poate să fie o relaţie între o funcţiune — în speţă un curent nervos — şi o celulă sau o fibră nervoasă? In al doilea rând de ce numai ideile morbide ar putea avea aceste relaţii şi cele normale nu?

In orice caz autorii au operat un caz de melancolie senilă care s'a vindecat: 5 cazuri de melancolie anxioasă, din care s'au vindecat 4, iar unul ameliorat; 3 cazuri de neurastenie cu o vindecare şi două ameliorări; 3 cazuri de manie cu o vindecare, o ameliorare şi un caz fără rezultat; 7 cazuri de schizofrenie (stare de demenţă) şi delir halucinatoriu dintre cari 2 vindcări şi 5 cazuri fără rezultat.

Mecanismul operator este următorul: Se fac două găuri laterale în oasele frontale, cu trepanul. Pe aci se introduce un bisturiu, a cărui lamă poate fi mânevrată dela mâner, în direcţie circulară pe axul său. Când lama a ajuns la circa 4,5 cm. se manevrează lama, secţionând substanţa albă de jur împrejur, apoi se închide lama dela mâner şi se scoate afară. Mai înainte autorul se slujea de alcool pentru a distruge fibrele creerului, dar a trebuit să renunţe din cauza stărei detoricitate care dădea şi alte fenomene patologice: scăderea vederei, tremurături, alterarea vorbirei ş. a.

Actualmente tehnica s'a precizat şi autorul aşteaptă să vadă rezultatul obţinut prin operaţiile făcute alienaţilor săi.

O concluzie se impune din aceste investigaţii chirurgicale. Dacă este adevărat — şi pare neîndoios — că distrugerea unei porţiuni din lobii rfontali ai creerului unor alienaţi dă naştere la o însemnată ameliorare a simptomelor boalei, în acest caz nu ne rămâne decât să admitem că există un strâns raport între aceste turburări mintale şi leziunile cerebrale provocate.

Ideia pare prea frumoasă pentru a fi adevărată, cum zice poetul.

Vom ajunge oare ca printr'o operaţie simplă (căci va ajunge simplă desigur)să modificăm ideile patologice ale cuiva?

Şi în acest caz poate vom reuşi să modificăm şi mentalitatea normală a cuiva, întrun sens sau într'altul?

Se pare că drumul deschis duce departe, deaceia e prematur a trage concluzii, înainte de o confirmare ştiinţifică de autoritate.

Docent dr. A. Dimolescu

Problemele graniţei de nord-vest

Ce discută evreii în lojile masonice din Satu-Mare

Pasagii din manualele de geografie ale ungurilor. Crezul şi poezia şovinistă ungurească

Ce opunem noi educaţiei iredentiste maghiare

Un bogat material informativ ne furnizează ţinutul oraşului Satu-Mare. E îndeajuns să stai de vorbă cu un român pentru a afla lucruri surprinzătoare, pentru a-ţi putea da seama de o situaţie nebănuită ori de a cunoaşte o realitate pe care aparenţele o ascund.

Un funcţionar cinstit, îţi va spune despre fraudele ce se fac şi despre sperţurile ce se încasează la instituţia unde lucrează. Vei întâlni un profesor? Ţi se va plânge, scârbit, de felul cum sunt conduse unele şcoli şi de lipsa totală a conştiinţei naţionale a unora dintre românii cari îşi trimit copiii să înveţe la şcolile maghiare.

Vei întâlni un comericant? Iţi va desvălui cu lux de amănunte cum se fac contrabandele de devize, de mărfuri şi de aur.

La una din cafenelele acelea ticsite de ovreiaşi cu şi fără barbă şi perciuni — adică ovrei moderni şi ovrei habotnici — poate vei întâlni şi un român, un prieten. Cu siguranţă, te va pune în curent cu tot ce se petrece în Ungaria; îţi va da informaţiuni preţioase despre acţiunea revizionistă şi dacă te interesează îţi va face şi traduceri din manualele didactice ale vecinilor noştri de dincolo de Tisa, cărţi aprobate de onoratul minister ungar şi răspândite, aşa prin contrabandă, până prin ţinutul Satmarului...

CE CUPRIND MANUALELE DE GEOGRAFIE ALE UNGURILOR

Pentru a vă da seamă de educaţia ce se face în Ungaria şi de spiritul în care este crescut tineretul, e îndeajuns să citez câteva pasagii din cărţile de geografie ale maghiarilor.

In Cartea de geografie *«Patria noastră»* de *I. Karl* şi *G. Vargha*, manual întocmit conform progamei analitice, în spiritul noului plan de învăţământ şi aprobat de minister cu ordinul Nr. 76659. III. 925. Copiilor unguri li se spune:

«Frontierele dela Trianon nu constitue o piedică pentruca întreaga Ungaria Mare să fie predată ca o unitate naturală, indivizibilă şi inseparabilă; numai după ce copiii vor cunoaşte întreaga Ungaria Mare, le vom descoperi în toată cruzimea ei aspră, durerea şi amintirea noastră. Numai după ce au cunoscut, au preţuit, au iubit forma ei desăvârşită, numai atunci vor şti, dar mai ales vor şi simţi ce este Ungaria cinstită».

Intr'un alt capitol, autorii manualului amintit ţin să arate următoarele:

«Pentru o mai bună administrare, patria noastră (Ungaria) e împărţită în judeţe şi municipii: judeţe avem 63, respectiv împreună cu judeţele de dincolo de Drava 71, iar municipii împreună cu Fiume 27».

«Elevii trebuie să ştie deci că Ungaria are 71 judeţe, câte erau înainte de războì; se speră că unitatea Ungariei se va reface mai târziu. Ungaria veche va reînvia».

Un alt manual răspândit e al lui F. Fodor: *Geografia Ungariei* pentru clasa IV-a, aprobat de minister cu ordinul Nr. 884—04/83/929. Are trei hărţi: *Trecutul*, adică Ungaria veche *Prezentul* sau Ungaria de azi şi *Viitorul*, adică Ungaria refăcută. De remarcat faptul că aceste trei hărţi sunt utilizate «pentru educarea tineretului maghiar» în foarte multe cărţi didactice cum de pildă e şi manualul de Geografie al lui K. Ludovic şi Marzalak.

Românce din Satu Mare (Ţara Oaşului)

CREZUL ŞI POEZIA IRIDENTEI MAGHIARE

In partea a doua a Geografiei lui F. Fodor, privitoare la *naţionalităţi*, despre români se spune:

«Ei au venit aici pela 1028. Origina lor dacă rămâne un basm. Au venit din Balcani cu o cultură inferioară şi nu sunt decât vreo două milioane şi câteva sute de mii. Tratatul dela Trianon a schimbat printr'o lovitură structura etnică a patriei noastre».

Ocupându-se apoi, de înşirarea regiunilor din Ungaria, autorul revizionist afirmă:

«Regiunile patriei noastre sunt Şesul mare, mic, ţinutul de dincolo de Dunăre, platoul nord-vestic, nord estic, sud-estic, Ardealul, ţinutul dintre Drava şi Sava sau Croaţia şi litoralul mării maghiare».

Un manual al lui Hezsner, se încheie astfel:

«Nu trebue să pierdem un singur moment nădejdea că teritoriile luate, pe nedrept, se vor întoarce cândva iarăşi la noi. Măreaţa unitate geografică şi economică a ţării noastre ne arată că ciuntirea ei s'a făcut contra legilor naturii. Teritoriile deslipite aparţin în mod natural bazinului central de care nu pot fi separate cu forţa mult timp».

Şi se termine cu crezul iredentei maghiare:

«Cred în Dumnezeu, cred în patrie cred în veşnica dreptate dumnezeiască, cred în învierea Ungariei».

In cartea de citire a lui L. Posa şi Istvan Havas este o poiezie de Alex. Laja «Cântarea băiatului maghiar»:

«Eu aud glasul lui Dumnezeu — ce strigă: poporul meu ajută-te!

«Pe pământul strămoşesc acum ticăloşia e stăpână! Dar vine Dumnezeu şi va exista dreptate!

«Sângele ne clocoteşte în vine, privind viitorul. Acum n'am patrie, dar aşa să-mi ajute Dumnezeu-voiu mai avea căci vom cuceri-o!»

Ce opunem noi educaţiei iredentiste maghiare?

Sunt liberi ungurii să facă ce vor la ei în ţară. Ar putea să editeze, tot cu aprobarea ministerului, manuale prin care se afirme că nu numai Ardealul e al lor, dar şi stelele, luna, întreg văzduhul, mapamondul dela un capăt la altul e unguresc, aşa cum nu s'au ruşinat să afirme că Sfânta Fecioară Maria e de naţionalitate maghiară. Nu ne interesează prea mult faptul că geografia, alături de istorie, este la ei studiul cel mai împânat cu năstruşenice idei revizoniste. Dar nu mai puţin adevărat e că această educaţie a tineretului maghiar, creiază un sentiment de duşmănie faţă de poporul nostru. Fenomenul se observă acolo la frontieră, unde noi ar trebui să avem un cordon de conştiinţe naţionale care să răspundă şi să reziste privirilor ce vin din spre Tisa.

Ce opunem noi educaţiei iredentiste maghiare? Oraşele invadate de ovrei, în care nu poţi avea nici o încredere? Societăţile religioase ale «credincioşilor» maghiari? Cluburile evreo-maghiare? Lojile masonice din Satu-Mare, Oradia şi Sighet?

Educaţia şovinistă maghiară, ridică în primul rând, această întrebare: Ce opunem noi, la frontieră, educaţiei şi înflăcărării maghiare? In al doilea rând, cum şi prin ce răspundem acestei sistematice educaţii revizioniste? Prin manualele didactice ale cunoscuţilor profesori ovrei sau filo-comunişti, cari propovăduiesc literatura pornografică în locul scrierilor istorice naţionaliste şi morale?

Ce discută evreii în lojile masonice din Satu-Mare

Pentrucă am pomenit de lojele masonice, e locul să arăt cum înţeleg anumiţi minoritari să secondeze duşmănia din Ungaria şi cum acţionează pe ascuns, împotriva tuturor măsurilor luate pentru înstăpânirea şi afirmarea elementului românesc.

La Satu-Mare în strada Părintele Mureşanu Nr. 6, de ani de zile se întâlneau de 3—4 ori pe săptămână toţi intelectualii şi bogătaşii ovrei din grupul moderniştilor. Se adunau pe ascuns, mai ales noaptea. Nici un străin de «cercul» lor nu putea pătrunde în sala de şedinţe. Intrările imobilului erau bine păzite.

Un denunţ a sesizat poliţia municipiului. Nu e mult de când s'a făcut şi o descindere. S'a contat cu acest prilej că intelectualii şi bogătaşii ovrei cari se întâlneau în str. Părintele Mureşan erau membrii unei loje masonice.

Sala în care se adunau, neobişnuit de mare, era căptuşită cu lemn de mahon. O estradă pentru preşedinte şi pentru asistenţii lui. Intr'un alt capăt o altă estradă pentru cei ce luau cuvântul.

Pe masa preşedintelui sfeşnicul cu 9 braţe şi steaua evreiască lucrată în aur. Pe pereţi diferite semne masonice.

Ferestrele se închideau cu obloane iar uşile erau tapisate.

In jurul acestei săli de şedinţe solemne, mai multe încăperi elegant mobilate, în stil de salon

Sediul lojei este astăzi sigilat; dar la ancheta ce s'a făcut, nici un membru al lojei n'a vrut să declare ce se discuta în şedinţe şi ce scop aveau întrunirile lor. Poliţia totuşi a aflat ce s'a discutat într'o şedinţă a acestor masoni ovrei: IMPIEDECAREA APLICARII LEGII PROTECŢIEI MUNCII NAŢIONALE.

Alarmaţi de dispoziţiile luate de autorităţile româneşti, ovreii s'au adunat la sediul lojei şi au pus în discuţie «primirea elementelor româneşti «în întreprinderile lor, unde se ştie, personalul e aproape 90 la sută, de altă origine etnică decât cea românească.

La această şedinţă participa şi jidanul Guth, venit din Galiţia în 1914, sărac lipit pământului. Astăzi acest Guth este proprietarul mai multor fabrici şi a peste 12 imobile, care se evaluează la minimum 25 milioane lei. Ştiţi ce a spus?

— «Nu vreau să ştiu de «personal românesc»! Nu primesc pe nimeni, nici un român! E fabrica mea şi nu se poate amesteca nimeni! Angajez pe cine vreau eu şi nu poate să-mi impue statul românesc să concediez pe nimenea dintre cei ce-i am astăzi!».

Notăm că d. Guth ca şi ceilalţi membrii ai lojei n'au discutat în româneşte, căci habar n'au de limba noastră, ci în ungureşte

*

Astăzi, după închiderea lojei, aceiaşi jidani se întâlnesc la Clubul Comercianţilor din str. Cuza Vodă. Se adună regulat în fiecare Sâmbătă. Au o cameră secretă pe care organele siguranţei n'au reuşit până acum s'o sigileze. Şi dacă vor găsi şi acest sediu, problema tot n'a fost rezolvată: evreii se vor întâlni în alte locuri, continuând să unelteze, din umbră, împotriva românilor.

E nevoie de o măsură radicală. Şi în primul rând de multă vigilenţă: atât faţă de uneltirile de peste graniţă cât şi de acele ce pornesc din lojile şi asociaţiile minoritarilor instalaţi în oraşele noastre de frontieră.

NICOLAE V. ILIEŞIU

Mânăstirile noastre

de Ierodiaconul CRISTOFOR DANCU
cu desene de RUDOLF RYBICZKA

Schitul Peştera Ialomicioarei

Drum de noapte prin munţi. — Un răsărit de soare pe Vârful cu Dor. — Intâlniri cu chipuri de icoane. — Oameni tăcuţi şi o bisericuţă în Peşteră

II.

Pornit-am aşa dar, pe drumuri aspre de cremene, scoborîndu-ne die casa legendei şi a mitului. Vorbind despre cuiburile unui destin împărătesc — destinul unui neam — nici nu se putea altfel, nici nu puteam porni din altă parte, decât de acolo: din mit şi legendă.

Adică dintr'un ţinut de minuni, unde cerescul şi pământescul îşi dau frăţeşte mâna, alcătuind nepreţuită haină de podoabă, în jurul unor sâmburi de adevăr. Adevăr uitat adeseori, dar care are puteri de cer şi minuni totuşi.

In ceeace priveşte cronologia, istoricii vor fi poate de alte păreri. Noi începem aceste prezentări — chiar cu oarecare năzuiri de ordine cronologică—cu Schitul Peştera. O facem pentrucă în peştera aceia din Bucegi ni se pare a fi găsit cele mai multe altare ale mitului, iar Valea Ialomiţei, murmurând de duhurile celor mai multe legende.

DRUM DE NOAPTE PRIN MUNŢI

Dar ca să vorbesc despre schitul acela stinger, rămas ca o mustrare a istoriei, pentru nepăsarea noastră, cred că trebue neapărat să încep povestirea, dela începutul urcării munţilor spre el. Dela Sinaia deci. Pentrucă plecarea spre schitul acela, îţi dă impresia unei plecări spre mântuiri, unei urcări spre ceruri. Şi muntele ar fi deci scara înălţimilor.

Aşa dar, drumul obişnuit spre Schitul Peştera, este acela pornit din Sinaia. Şi se poate face pe două muchi: fie pe la Vârful cu Dor, fie pe muchea sălbatică şi cenuşie mereu, a Pietrii Arse.

Intâiul, e cel mai uşor, dar mai lung, e şi mai frumos însă. Dar şi frumuseţea Pietrii Arse e netăgăduită, mai ales pentru sufletele mai aspre.

Primul drum la schit, l'am făcut pe la *Vârful cu Dor*. Călăuză cunoscătoare a cărărilor scurte, mi-a fost un mult postitor călugăr dela mânăstirea Sinaia, un sinaiat semănător tare la chip cu sf. Vasile: *Părintele Neofit*.

Urcarea noastră a purces din cuiburi de tăceri adânci şi reci, de după miezul nopţii. Cam cu un ceas înaintea înluminărilor dimineţii, am ieşit pe sub bolta mânăstirii Sinaia. Paşii noştri răsunau în singurătatea întunerecelor, iar umbrele ni se furişau ca o stingheră, conjuraţie de umbre. Era o noapte frumoasă cu seninuri. In vale s'auzea doar cântarea mistică a apelor depărtate.

Urcuşul ne-a pierdut întâi prin lumile pădurilor de fagi. Aerul era parcă din ce în ce mai reavăn şi mai înţepător, iar eu îl absorbeam în plămânii mei cu aer de câmpie până aseară, cu gestul şi cu pofta cu care un mare gurmand nimiceşte o mâncare care-i place.

Coroanele fagilor din vremi vechi, ne furaseră priveliştea de sclipiri a stelelor. Bocancii înarmaţi cu dinţi de ţinte oţelite, începuseră să ronţăe din stânci. Din când în când, aruncau scântei. Pe delături de serpentine, joc de licurici. Stelele pământului.

Răcoarea ne înţepa din ce în ce mai tare. Dovadă că urcasem bine. Apoi ne-a întâmpinat mirosul de răşini. Părintele Neofit — nu ştiu cum le dibuia prin noapte, — tăia mereu la serpentine, scurtându-ne drumul.

Tăceri, tăceri şi freamăt de cetini

Câteodată, dar rar, cântau scurt şi limpede, clopoţei de ape ai câte unui şipoţel. Uneori prindeam şoapte dinspre călăuza mea de tăceri. Părintele Neofit îşi zicea rugăciunile dimineţii..

La un pas de vreme şi de urcări, ca şi la o ispită de doruri de popas, înainte, ni s'a ivit un câmp de stele. In aceiaşi vreme în faţă, ne-a isbit, ca la un atac, un rece puhoi şi vânt de aer şi mai rece.

Ajunsesem în ţinuturile nepădurilor. La livezile goale de munte. Cam în aceiaş vreme, a început să ne alerge un joc de lumini. Iarba era udă şi din când în când cădeam pe ea în genunchi. In vale, printr'un eteric nor plutind deasupra, jucau transfigurate luminile Sinaii. Dar luminile unor mijiri de zări în urma, dar mai ales în faţa noastră, se jucau din ce în ce mai sclipitoare. In trup simţeam fiori de oboseală.

Vârful cu Dor

Incă un efort şi odată cu războiul luminilor dimineţii, eram pe Vârful cu Dor. Bnua mea călăuză mi-a spus să priveghez la jocul frumuseţilor trezirilor luminii în noapte. Dar lucrul acesta eu îl făceam deja.

Cine a botezat vârful acela de munte „Vârful cu Dor", cred că a fost un mare mistic. Poate un pusnic cu un suflet tot atât de frumos, cât toate frumuseţile pe care eu le-am văzut în dimineaţa aceia. Şi sufletul lui, a avut ceva din puterea lui Adam, care pus de Dumnezeu, a botezat lucrurile lumii înainte de cădere aşa de bine, încât însuşi Dumnezeu spunea satisfăcut: foarte bine.

Şi pusnicul acela e desigur sufletul neamului românesc.

Pe Vârful cu Dor, am făcut popas. Eram tocmai în plin ceasul trezirilor dimineţii, ceasul înzoririlor, ceasul argiacelor de frumoase bătăi dintre întuneric şi lumini. Şi le-am văzut aceste lumini în îngerească bătaie, întâi pe Vârful cu Dor. Apoi pe văile şi coastele din jur, şi în fine, în zări departe. După aceia, am văzut surâsul dimineţii albe, al zilei, al firii şi al frumuseţilor depărtărilor cu culmi întrebătoare. Şi fuga de topiri a întunericelor... Mai mult nu vorbesc.

Dar frumuseţile acestea sunt de o mistică aşa de înfiorătoare, încât eu cred într'adevăr, că acolo, în dimineţi se poate muri de dor. Poate chiar, sau mai ales de dorul cerului...

Tot aşa mai cred că, singurul care ne-ar putea tălmăci deplin aproape aceste frumuseţi, ar fi Lucian Blaga. De aceia Lucian Blaga, ar trebui să vadă o sută de dimineţi pe Vârful cu Dor.

INTALNIRI CU CHIPURI DE ICOANE

Părintele Neofit, a făcut trei metanii mari, acolo pe Vârful cu Dor, *şi o rugăciune la care am îngenunchiat amândoi în cumpăna dimineţii aceleia. După aceia, încredinţându-mă pazei lui Dumnezeu, pe care aproape niciodată nu l-am simţit mai real şi mai aproape ca acolo, la acea rugăciune, s'a înapoiat*

Deacum drumul scobora numai, până la schit. Călăuza s'a pierdut în cascadele de lumini al scoborişului întoarcerii. Soarele, cu puteri de mare mistic, ieşise din cămara lui de tăceri, şi luminând viu, urca, urca din greu pe cer. Din spuza lui de raze, au spintecat tăcerile ca nişte paloşe de veşnicii, două ţipete de vulturi. Erau primele acvile vii pe care le vedeam

Şi mai erau primele chemări ale dimineţii pe Vârul cu Dor. *Poate şi ele nişte plinitoare ale misterelor Domnului pe piscul acela în dimineaţă.*

Scoborîşul s'a terminat uşor şi repede. Spre ceasul liturghiei, eram aproape de Schit. Ultima distanţă, o alcătuia o cărare strâmtă, printre bolovani şi pueţi de brazi.

In mine au început să freamăte parcă, buciumele istoriei. Eram pe albia cu legende a Ialomiţei bătrâne. Departe, prin defileu, se zărea poiana de deasupra Cocorei. Şi mai sus, străjuiau bătrâneţele «babelor», iar peste ele, zeniturile în soare. Mergeam tăcut, ca în plecarea răcoroasă a dimineţii. Mă înfiorau sfinţeniile locului de care mă apropiam din ce în ce.

Treceam pe lângă o poiană imensă pe-o coastă, împrejmuită cu scânduri de brad spălate de ploi. Fânul era în floare şi mirosul lui stăpânea văsduhurile, mai mult chiar decât mirosul răşinilor de brad.

In faţa mea, păşind pe lângă gard, deodată s'a ivit un chip de icoană. Era un pusnic adevărat.

Mic de stat, cu un trup firav, înveşmântat în groase dimii munteneşti. Cu o barbă de nori stingheri din zilele de vară, dar o barbă mare, adevărat până la brâu. Obrajii roşcovani de sănătate, dar necărnoşi. Nişte ochi mici, cumplit de sfredelitori însă. Peste mijlocul în dimie sură, trupul slab i-l mai strângea şi o curea cu o cataramă mare, roasă, făcută de vr'un potcovar. In mână, nelipsitul toiag, al munteanului. După el vre'o alţii trei călugări cu aceleaşi impresionante chipuri scoborîte din icoane.

OAMENI TACUŢI ŞI O BISERICA IN PEŞTERA

Dar oamenii aceştia erau de-o absenţă omenească curioasă. Erau fiecare câte-o mare tăcere. Oameni tăcuţi asemenea stâncilor şi drumurilor de munte. Şi dacă nu frângeam tăcerea eu, poate că nici nu mă vedeau, deşi treceam atingându-ne aproape.

— Binecuvântaţi părinţi cinstiţi, i-am întâmpinat.

Ca dintr'o mare preocupare, ridicară capetele încărcate de bătrâneţe în sus.

— Dumnezeu te aibă în pază, mi-a răspuns întâiul.

Toţi se opriră şi se sprijiniră în cârjele noduroase de corn. I-am luat mâna celui din frunte să i-o sărut. In mână am avut senzaţia unui sloi de ghiaţă şi în acelaş timp în imaginaţie mi s'a ivit mâna de moaşte, a Basarabovului sfânt dela Patriarhie. I-am spus ce vreau.

Acela era tocmai stareţul. A spus celorlaţi să se ducă să întoarcă poloagele de fân cosit din livadă. Moşnegii aceia de istorii au plecat, dar tot fără să spună un cuvânt.

Eu cu stareţul, am pornit spre schit. Vr'o 50 de metri cărarea din ce în ce mai strâmtă şi mai pietroasă, urca pe o subţioară de stânci şi pe buza unei prăpăstii, deasupra Ialomiţei. Un adevărat drum de rai săpat în stâncă întâi de pusnici, cu securile. Apoi, mai lărgit ceva, de nişte milostivi soldaţi cu dinamită. Pe marginea din spre prăpastie, galendre din prăjini de brazi tineri, făcute de pusnici ca să nu se întâmple greşeli... Dela ultima cotitură, s'au ivit chiliile, sub gura flămândă a peşterii istorice, iar peste ele, turlele de jucării ale unei biserici.

O biserică într'o peşteră....

Citiţi Sâmbătă: *O bisericuţă de basm, o biserică pentru pitici. Un cuib istoric. Se roagă stranele şi murmură în tăceri cădelniţe de piatră. Cu ce se ocupă călugării.*

O importantă jurisprudenţă privind suspendarea stabilităţii funcţionarilor publici

Secţia 3-a a Inaltei Curţi de Casaţie, în cazul acţiunei în contencios a d-lui Costache Munteanu, notar într'o comună din judeţul Tecuci, a statornicit o interesantă jurisprudenţă privitor la aplicarea în timp a decretului-lege din 4 Martie, prin care s'a ridicat stabilitatea şi inamovibilitatea funcţionarilor publici.

Inalta Curte n'a împărtăşit punctul de vedere al autorităţilor recurente şi a hotărît în consecinţă că, decretul lege din 4 Martie a. c. — ca şi orice altă legiuire creatoare sau ştirbitoare de drepturi — nu are efect retroactiv şi că nu poate dispune, deci, decât numai pentru viitor.

Conform acestei jurisprudenţe, decretul lege cată a fi aplicat numai cazurilor născute ulterior apariţiei acestei legi, care nu poate avea nici un efect asupra cazurilor anterioare şi deduse în justiţie.

O decizie a ministerului justiţiei cu privire la legea pentru apărarea patrimoniului public

Pentru ca afacerile penale aflate înaintea instanţelor judecătoreşti şi în care sunt inculpaţi infractori la legea pentru apărarea patrimoniului public, să poată fi cât mai în grabă soluţionate, d. Mircea Cancicov, ministrul justiţiei a dat deciziunea ce o publicăm mai jos pe care a comunicat-o tuturor Curţilor de apel şi tribunalelor:

ART. 1. — Prim-preşedinţii Curţilor şi tribunalelor sau preşedinţii Curţilor şi tribunalelor nedivizate, vor forma complete pentru judecarea infracţiunilor la legea pentru apărarea patrimoniului public.

ART. 2. — Completele vor judeca în fară de orele fixate pentru judecarea celorlalte cauze.

Se vor fixa la fiecare secţiune, termene de trei ori pe săptămână

Procesele în continuare se vor amâna pentru ziua următoare, chiar dacă în acea zi nu sunt fixate termene pentru completul special.

ART. 3.—Nu se acordă nici o îndemnizaţie pentru munca depusă de completele speciale.

Consfătuire ministerială

Eri dimineaţă, a avut loc la preşedinţia consiliului o consfătuire, prezidată de I. P. S. Patriarhul Miron Cristea şi la care au luat parte d-nii miniştri de stat Al. Vaida-Voevod, dr. C, Angelescuş şi general Arthur Văitoianu.

S'au luat în discuţie diferite probleme la ordinea zilei, cari vor fi puse în discuţia primului consiliu de miniştri.

sf

A apărut
No. 1 şi 2 pe 1938
din
„Lumea Nouă"

Ultima noutate

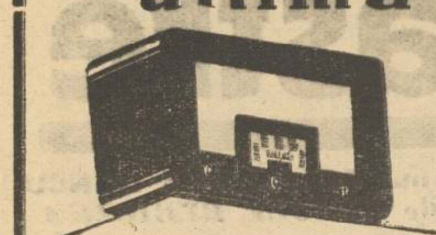

RADIOZA

„SYLVA“

Aparat ultra modern cu 3 lămpi alimentat la baterii (la ţară).

SENSIBILITATE SELECTIVITATE CLARITATE PUTERE

LEI 3600

Reprezentanţa Generală, Ing. EMIL JUGUREANU Str. Italiană 19 Bucureşti I. Telef. 2-54-57

Căutăm reprezentanţi în toată ţara

Incălţăminte durabilă şi eftină

CUMPĂRAŢI DELA

Magazinul I. ANDREI

Str. Smârdan No. 11

Vis-à-vis de Banca Naţională, în gang

Marfa lucrată în atelier propriu

Confecţionată cu material de primă calitate

MODELE MODERNE

reţiur foarte reduse

TECHNICA GENERALA

Ing. GHEORGHE CREŢU

BUCUREŞTI I. = STRADA REGALA No. 16—18

TELEFON 3.25-04

INTREPRINDERI MECANICE, ELECTRICE SANITARE ŞI DE INCALZIRI CENTRALE RADIO, DEPOZIT DE MAŞINI ŞI MATERIALE ELECTRICE.

CU PREŢURI CONVENABILE

Croitoria Civilă şi Militară

I. OLTEANU

Execută eftin, prompt şi ireproşabil cele mai pretenţioase comenzi, B-DUL ELISABETA No. 10, Etaj I. BUCUREŞT

TELEFON: 5.08|24

Menu: 3 feluri Lei 25 — **Seara grătar**

VIZITAŢI RESTAURANTUL „VIENEZ“

Str. Colţei (fostă Sfinţilor) 29

Seara orchestră — Tel. 5,05.80.

Magazinul

C. N. Dumitrescu

Strada Lipscani Nr. 68, Telefon: 3.10.11

Anunţă Onor. clientelă, că pentru sezonul de primăvară, a primit un mare asortiment în stofe de lână şi mătăsuri pentru rochii şi costume taior

Atenţiune

Articole pentru Câini: Botniţe, Zgărzi, Hamuleţe, Lese, Bice Gata şi de Comandă găsiţi eftin la Magazinele

I. TANASESCU

CALEA VICTORIEI No. 95 — STR. CÂMPINEANU No. 1

FABRICĂ PROPRIE

PENTRU REVÂNZĂTORI MARE RABAT

VIZITAŢI **Ceasornicăria Românească**

ANTON PETRAŞINCU

B-dul Elisabeta 41 (vis-a-vis de Liceul Lazăr)

PEPINIERILE DOMENIULUI HEREŞTI

OFICIUL şi GARA BUDEŞTI —ILFOV

autorizată şi controlată de Minister

oferă viţe, pomi roditori, arbuşti trandafiri

Cereţi catalog ilustrat gratuit

Vestminte, obiecte bisericeşti. bijuterii **„Unirea“**

Constantin P. Mateescu, Str. Carol, 9

Telefon 478/50

FAINA DE LUX din NOUA MOARA **GAGEL** CEA MAI BUNA CEA MAI TARE

Premieră Excepţională — Azi la Cinema

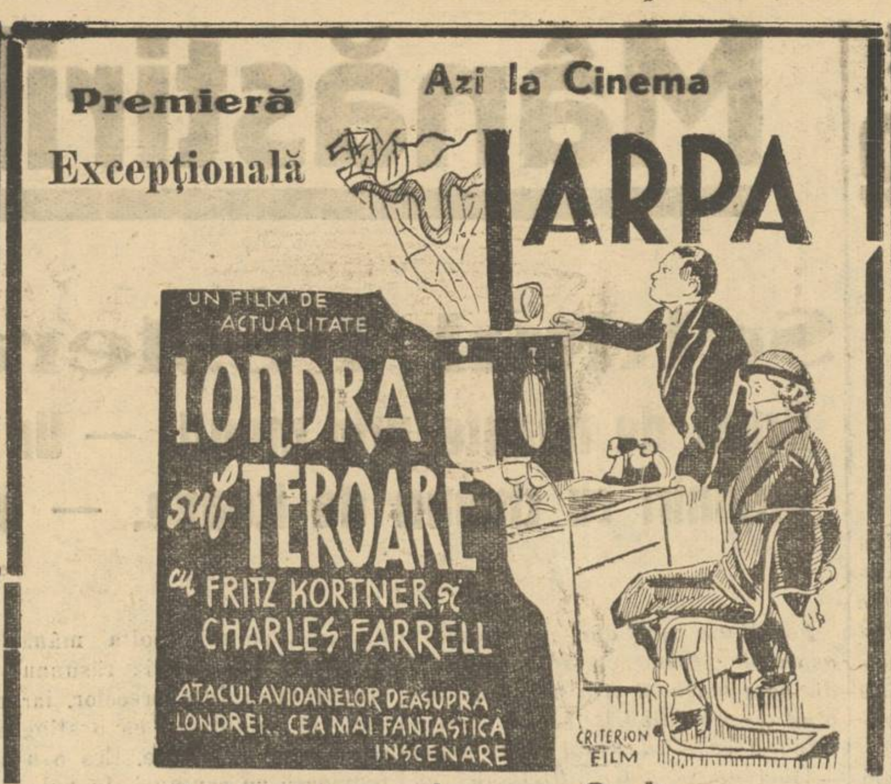

Azi matineu la ora 9 dim.

Meseriaşii din Ardeal şi Banat vor participa la Expoziţia dela Berlin

Uniunea Camerelor de muncă desfăşoară o intensă activitate printre meseriaşii din toată ţara, în scopul participării acestora la expoziţia internaţională dela Berlin.

Potrivit programului stablit sub directa supraveghere a d-lui preşedinte Virgil Molin, consilierii Uniunei Camerelor de muncă au vizitat principalele centre industriale din ţară, ţinând consfătuiri cu preşedinţii Camerelor de muncă şi cu reprezentanţii asociaţiilor meşteşugăreşti, cu care au discutat modalităţile de participare la expoziţia din capitala Germaniei.

In toată ţara, delegaţii Uniunei camerelor de muncă au fost primiţi cu multă însufleţire, meşteşugarii români mulţumind conducerei Uniunei prilejul pe care li-l acordă de a se manifesta pe terenul profesional, putând astfel să dovedească lumei întregi forţa creatoare şi priceperea lor.

La Bacău, Cernăuţi şi Chişinău, d. N. Ghiţulescu a avut mai multe consfătuiri cu reprezentanţii Camerelor de muncă şi ai meseriaşilor, stabilind modul de selecţionare şi trimitere la Berlin a obiectelor executate de cei mai buni meseriaşi.

D. consilier N. Coca, a avut consfătuiri la Arad, Timişoara, consfătuiri la cari a participat întreaga meşteşugărime bănăţeană.

La Timişoara d. preşedinte Ştefan Vulpe a comunicat d-lui consilier N. Coca, faptul îmbucurător că bănăţenii vor face o adevărată demonstraţie a puterei lor creatoare.

Se vor trimite la expoziţie stindarde, costume bănăţene, obiecte bănăţene, obiecte meşteşugăreşti, documente istorice. Se vor organiza două ateliere la Berlin, cari vor funcţiona în standul rezervat meseriaşilor români. La aceste ateliere vor lucra meseriaşii români, între cari şi un cojocar bănăţean.

La Arad, Cluj, şi Oradea s'au luat deasemenea hotărârii cu privire la expoziţia dela Berlin.

Noui telegrame adresate M. S. Regelui

Majestăţii Sale Regelui Carol II,

Depunând jurământ de credinţă Majestăţii Voastre şi nouei Constituţiuni, magistraţii Tribunalului Timişoara Vă asigură de profundul lor respect şi de neţărmurita lor dragoste, totodată Vă prezintă respectuoase felicitări pentru această epocală înfăptuire urându-Vă din adâncul inimilor lor sănătate şi viaţă lungă de care are nevoie realizarea progresului continu al scumpei noastre Patrii.

Vasile M. Teodorescu
Prim Preşedintele Trib. Torontal

Majestăţii Sale Regelui Carol II,

Din îndepărtata Reşiţă, membrii Uniunii generale a muncitorilor industriaşi de sub preşidenţia d-lui Al. Samoil, trimit Majestăţii Voastre incredinţarea unui adânc sentiment de iubire şi recunoştinţă pentru chipul fericit cum s'a soluţionat o cauză, interesând profund poporul românesc.

Petre Gh. Mogos,
preşedintele uniunii generale a muncitorilor industriaşi filiala Reşiţa

Majestăţii Sale Regelui Carol II,

Membrii uniunii generale a meseriaşilor din România, filiala Galaţi, întruniţi în adunare generală, îşi îndreaptă primul lor gând către Majestatea Voastră, ocrotitorul şi sprijinitorul muncii româneşti, care de azi înainte se va dezvolta sub noua şi sfânta noastră Constituţie concretizând mult aşteptatele năzuinţe ale poporului român. Să trăiţi Majestate!

P. Georgescu
preşedintele filialei U. G. M.

Majestăţii Sale Regelui Carol II,

Uniunea generală a meseriaşilor, filiala Vaslui, fiind în adunare generală astăzi 27 Februarie, exprimă Majestăţii Voastre devotament şi recunoştinţă pentru noua Constituţie care va aduce o stare mai bună clasei muncitoreşti.

Preşedinte, *Simion Popa*

Majestăţii Sale Regelui Carol II,

Comercianţii din Silistra şi judeţul Durostor, uniţi în filiala Sfatului Negustoresc şi Sindicatul alimentar, recunoscători Majestăţii Voastre pentru grija ce o purtaţi clasei negustoreşti, vă roagă să primiţi asigurarea devotamentului şi credinţei ce vă poartă.

St. Mihăilescu
Preşedintele Sindicatului Alimentar
N. A. Călinescu
Preşedintele Sfatului Negustoresc

Majestăţii Sale Regelui Carol II,

In numele micilor morari din judeţul Bălţi, Soroca, Hotin şi Orhei, Asociaţia micilor morari din Nordul Basarabiei, cu prilejul votării nouii Constituţii, exprimă Majestăţii Voastre cele mai respectuoase şi calde omagii şi asigură pe iubitul Suveran de tot devotamentul şi credinţa nestrămutată, urându-Vă succes în opera întreprinsă pentru consolidarea ţării şi gloria neamului românesc. Să trăiţi Majestate!

Preşedinte, *Vladimir Hagiculev*

Majestăţii Sale Regelui Carol II

Din îndepărtata Sighişoară, meşteşugărimea conştientă şi iubitoare de neam, Vă trimite, Majestate, nesfârşite urări de sănătate, pentru chipul cum s'a rezolvat o cauză a naţiunii. Suntem alături de Marele Nostru Rege, gata oricând să ne sacrificăm pentru El.

Rudolf Landt,
Preşedintele Uniunei generale a micilor industriaşi, filiala Sighişoara

Majestăţii Sale Regelui Carol II,

Membrii Uniuni generale a micilor industriaşi şi meseriaşi patroni, filiala Braşov de sub preşidenţia d-lui Al. Samoil, sărbătorind 10 ani dela înfiinţarea filialei Braşov, îşi îndreaptă gândul lor către Majestatea Voastră, ocrotitorul meşteşugărimii române, asigurându-vă de tot devotamentul lor. Să trăiţi Majestate!

Preşedinte, *D. Noian*

Majestăţii Sale Regelui Carol II,

Sfatul Negustoresc, secţia Satu-Mare, cu adânc respect şi cu încredere în viitorul ţării noastre aduce omagiile sale la picioarele Tronului şi urează viaţă lungă şi Domnie fericită Creatorului României Nouă, bazată pe noua lege fundamentală.

Trăiască Majestatea Sa Regele.
Trăiască România Nouă
Suta Dumitru, preşedinte
Singer Ferdinand, secretar

Majestăţii Sale Regelui Carol II,

Comercianţii şi industriaşii constănţeni votând cu mare entusiasm noul pact fundamental, care cheamă la viaţa publică negustorimea şi industriaşii români, în şedinţă solemnă sărbătorind acest mare act naţional, gândul lor se îndreaptă plin de admiraţie şi de profund respect către Majestatea Voastră şi roagă pe bunul Dumnezeu să Vă aibă în sfânta Sa pază, pentru binele ţării şi Dinastiei.

Să trăiţi Majestate,
Preşedintele Sfatului Negustoresc
Gheorghe Stetzcu

Primăvară se regenerează organismul!

La salate, peşte, chiar carne trebue neapărat un untdelemn bun

Preparaţi-le cu untdelemnul:

MANOL

fabricat exclusiv din sâmburi de dovleac, baza şi cu ulei de măsline Intrebuinţaţi untdelemnul „MANOL“ pentru a vă convinge de calităţile sale superioare tuturor untdelemnurilor străine:

PERFECT RAFINAT — UŞOR DIGESTIBIL — GRAS DECI ECONOMIC

NU CONŢINE NICI UN GRAM DE ULEI DE FLOAREA SOARELUI

De vânzare în principalele magazine de coloniale din Bucureşti şi provincie

Depozit: Bucureşti, Str. Cobâlcescu No. 29

SPORT

Carnet

JIDANII

din presa sportivă întrebuinţează o tactică specială când este vorba să scoată din circulaţie un element românesc de elită: se pun toţi de acord şi-l înjură sistematic fie că joacă bine, fie că joacă rău, până ce reuşesc să sădească disperarea şi neîncrederea în sufletul celui atacat.

Exemple: 1) In primăvara anului trecut, toate javrele perciunate se înţeleseră să-l distrugă pe Sfera. Juca băiatul cu însufleţire, juca bine, corect; pentru gazetele semite Sfera juca prost, indolent, brutal. In momentul în care le-am divulgat tactica printr'un articol scris în Buna Vestire, javrele au tăcut.

2. In toamnă s'a organizat o cabală asemănătoare contra lui Petea Vâlcov. Excelentul căpitan al Venusului era pentru jidovi: bătrân, bolnav, lipsit de simţul asociaţiei în

GAIN

joc etc. Dupăce camaradul I. Băleanu l-a pus la punct tot în Buna Vestire, jidovii au tăcut.

3. In prezent maffia dă atacuri disperate lui Gain. După partida frumoasă pe care a făcut-o Duminecă, Gain a fost înjurat în toate chipurile de jidovi şi jidoviţi. Dece? Findcă Gain e român şi ameninţă locul lui Juhasz în naţională. Sau, poate, jidovii vor să-l înfigă pe Iuhasz la Venus în locul lui Gain.

Le atragem atenţiunea că dacă vor continua în felul în care au început, îi vom scoate de urechi din hrube şi le vom corecta în public infirmităţile congenitale ale sufletului lor bolnav.

V. P.

LIGA DE SUD

în şedinţa de Marţi a respins contestaţia pe care grupările Venus, Colţea, Viforul Dacia şi Izbânda o făcuseră contra alegerilor din toamnă dela Districtul Bucureşti.

Ne interesează foarte mult felul în care Liga îşi va motiva sentinţa atât de antijuridică. Menţionăm însă faptul că eternul nostru personaj N. URZICA a făcut opinie separată, fiind de părere să se admită contestaţia. E o atitudine care, oricât ne-ar mira, ne încântă şi aşează pe autorul ei într'o lumină simpatică. Deaceea îi promitem că-l vom lăsa în pace atâta vreme cât nu va mai face nici o boroboaţă.

Ca informaţie: sentinţa Ligii va fi apelată la comitetul federal.

MILICA TEODORESCU

învingând la Milano pe italianul Aldo Linz prin k. o. tehnic în repriza III şi-a netezit drumul spre titlul european.

Impresia produsă de tânărul nostru compatriot a fost pur şi simplu formidabilă. De altfel victoria a fost scomptată, «Milică» fiind prezentat de ziarele italiene, înaintea matchului, drept campionul virtual al Europei.

Imediat după match campionul nostru a semnat un nou angajament, pentru 24 Martie a. c. când va întâlni, tot la Milano, pe italianul Crespi.

IN ŞEDINŢA DISTRICTULUI

luându-se în discuţie, ieri seară după ce delegaţii grupărilor au fost adunaţi cu japca— poblema disputării campionatului juniorilor s'a ajuns la hotărârea ca cele 12 etape fixate anterior să se dispută în afară de Duminicii şi sărbătorile disponibile şi în 3 zile de lucru, anume Miercurea.

Cupa mondială

Federaţia de foot-ball nu se desminte!

După cum se ştie Franţa organizează în luna Iunie campionatele de foot-ball pentru cupa mondială. Indiscutabil un eveniment din cele mai interesante acest turneu al foot-ball-ului depe glob, disputat din patru în patru ani şi menit a încorona pentru o durată oarecare soccerul unui colţ din lume ridicat la maximum-ul potenţialului de progres.

Ne amintim de succesul din 1934 al federaţiei italiene, o organizatoare fără reproş. De atunci şi până astăzi soccerul italian a deţinut o supremaţie neturburată nici măcar de înfrângerea întâmplărilor, (3—2) după o partidă magistrală, a azzarilor, din partea naţionalei engleze, la Londra.

In curând, joute-le medievale îşi vor regăsi strălucirea la Paris sub masca campionatelor Cupei mondiale de foot-ball.

De luni de zile federaţiile participante şi-au fixat un program minuţios a «naţionalelor».

Ne cad zilnic telegrame din străinătate. Uneori reportagii detailate: Franţa a jucat cu Italia; Franţa a întâlnit Belgia; Franţa va disputa un match cu Austria.

Aşadar Franţa organizatoarea cupei mondiale se pregăteşte intens, călindu-se în matchuri grele pentru întâlniri dificile. Şi, soccerul nu e din cele mai bune depe continent. Dar e prestigiul acestui popor care cu ocazia unui eveniment ca acel pe care-l găzdueşte nu vrea să se arate întârziat în politica modernă a sportului. Deci Franţa e încurând pregătită. Precizăm: campionatul divizionar francez n'a fost suspendat în timpul acestor antrenamente. S'a găsit o modalitate ca jocurile să se dispute de asemenea manieră încât să nu excludă matchurile internaţionale care au ca obiectiv selecţionarea celei mai bune reprezentative, antrenarea ei într'o anumită concepţie de joc şi stabilirea omogenităţii necesare între echipierii ce intră în constituirea ei. Asta în Franţa

Germania urmăreşte cu grijă acelaş program bogat internaţional încă de acum câteva luni.

Austria angajează una din cele mai bine cotate formaţii de club depe continent: pe Gradjansky — care a şi învins'o — pentru un joc ulterior cu Franţa.

Jugoslavia îşi suspendă activitatea campionatului Duminica aceasta pentruca concentrarea, antrenarea şi apoi selecţionarea echipei sale naţionale să nu întâmpine nici-o dificultate.

Pregătiri, pregătiri, pregătiri!

Iar la noi nimic.

Inactivitate absolută pe acest teren al pregătirilor pentru Paris.

Inactivitate şi încredere. Domneşte un optimism masiv.

Toţi federalii noştri îşi amintesc la culcare — când vin la birou — că Românul are şapte vieţi în pieptu-i de aramă. «N'o să mâncăm noi bătae tocmai dela Argentina. Noi care-am fost bătuţi greu de... Lituania»!

Şi somnolenţii dela F. R. F. A., scuturaţi de servitorul care le serveşte o cafea dulce şi cu rom — se cufundă în acelaş optimism neproducător şi comod. Imagini seducătoarele magnetifeoză imaginaţie: Paris, hotel Ritz, Montmartre banchete bombardate de sgomotul destupării râurilor de şampanie recepţii, decoraţii. Şi apoi la Colombes România bate Italia cu 13—0 şi jucătorii noştri: Dobay, Schwartz, Juhasz, îi desbracă pe Meazza, Piola şi Ferrari de chiloţi şi le iau şi mingea!!

In fine România câştigă cupa mondială fiindcă s'a constatat că e cea mai «oaţă» în foot-ball.

«Treziţi-vă domnule federal; v'aşteaptă coniţa cu masa. De-un ceas sbârnâie la telefon şi dvs. n'auziţi».

Calm şi botos, oficial în ţinută, domnul federal coboară scara şi face din maşină declaraţii presei sportive..

E singura activitate, a insectei federale: efemeridă în muncă, ea face concurenţă lui Mathusalem în stagiul demnităţii din F. R. F. A.

Campionatele de foot-ball bat la uşă.

Ne aflăm într'o stare deplorabilă: ne vom face de râs şi la Paris ca şi aiurea. Ca întotdeauna. E drept că prin Maiu vom avea una sau două întâlniri internaţionale, de formă. Dar procedeul seamănă prea mult cu şcolarul care învaţă în ajun de examen — ca să avem încredere în el.

Vom fi iar prinşi cu lecţia neînvăţată.

Mircea Pop

Lucian Gruin grav accidentat la antrenamentul de ieri

Eri după amiază, gruparea campionilor a fost supusă la un sever antrenament condus de Janossy.

In timpul antrenamentului, extremul dreapta al Venusului Lucian Gruin a avut o ciocnire violentă cu Straja care a jucat alături de Colea fundaş stânga.

In ciocnire Gruin s'a ales cu o gravă fractură a tibiei şi peroneului la unirea treimei inferioare cu cea mijlocie. In această stare Gruin a fost transportat imediat la clinica dr. Amza Jianu.

Accidentul nefericit al lui Gruin foarte asemănător celui al lui Ene a fost urmat de rănirile uşoare ale lui Sfera şi Petea.

In formaţia de Duminică a Venusului, în contra Vulturilor din Lugoj, Ene va înlocui pe Gruin.

E mai mult ca probabil ca Bărbulescu să joace extrem dreapta iar Ploeşteanu half dreapta.

Turneul lui Wolverhampton Wanderers definitiv fixat

După cum se ştie dr. Fodor, delekat din partea federaţiei maghiară a fost recent la Londra pentru a perfecta un turneu al echipei engleze Wolverhampton Wanderers în Capitala ţării sale şi-n alte oraşe din Europa.

Itinerariull englezilor urma să fie ulterior fixat. Aflăm acum că el va avea următoarele etape: Budapesta, Praga, Katonice, Paris, Anvers.

Jugoslavii la modă

Gradjansky va juca şi-n Bulgaria

Gruparea Gradjansky e actualmente considerată ca cel mai bun sparing-partner depe continent. In urma jocului excelent al sârbilor contra naţionalei Austriei pe care-au învins cu 2—1, Gradjansky a primit un angajament pentru un joc cu reprezentativa Cehoslovaciei la 23 Martie.

In fine, federaţia bulgară a făcut cunoscut grupării din Zagreb că e dispusă a-i opune naţionala Bulgariei la 7 şi 10 Aprilie pentru antrenament. Gradjansky urmează a primi 50.000 leva (aproape 70 mii lei) în afară de întreţinere şi cheltuelile de transport.

FOTO-ROYAL

N. BUZDUGAN fotografii exclusiv artistice B-dul ELISABETA 16 (LA CINEMA CAPITOL)

ECONOMICE-FINANCIARE

Şedinţa Consiliului superior bancar

Consiliul superior bancar s'a întrunit eri seară, sub presidenţia d-lui Mitiţă Constantinescu, guvernatorul Băncii Naţionale.

Au participat d-nii Eugen Savu, Victor Slăvescu, I. Mitilineu, Paul Porumbeanu, I. Aronescu şi Virgil Petrescu.

După rezolvarea unor chestiuni de ordin administrativ, consiliul a soluţionat diverse procese verbale de contravenţie şi cereri de ale băncilor.

LICHIDARI. AVERTISMENTE

S'a trecut apoi la lichidarea următoarelor instituţii bancare: Banca Constanţa — Constanţa; Banca Siretului — Siret şi Casa de Depuneri a oraşului Rădăuţi.

Toate aceste instituţii de credit s'au făcut vinovate de abateri grave şi repetate la dispoziţiunile legii bancare.

Tot pentru abateri, dar mai puţin grave, au fost avertizate următoarele bănci: Banca Noastră, S. A. Galaţi, lichidatorii Băncii Comerciale din Panciu şi lichidatorii Soc. Cheluşana.

Ce mărfuri sunt autorizate la import

Hotărârea comisiunii superioare de contingentare

Ca urmare la ordinul circular telegrafic Nr. 471371 din 13 Martie 1938, în legătură cu aplicarea noului regim al comerţului exterior şi faţă de adresa cu Nr. 214932 din 16 Martie 1938 a Direcţiunei Reglementării Comerţului Exterior se aduce la cunoştinţă următoarea deciziune a Comisiunei superioare de contingentare:

«Mărfurile reintroduse sub regimul comertului exterior prin I. D. R. Nr. 1178/938, expediate din străinătate direct în România până la data de 12 Martie 1938 inclusiv şi intrate în ţară până la data de 12 Aprilie 1938 iclusiv, *sunt autorizate la import, fără autorizaţie de import, plătind bineînţeles taxele de autorizaţie.*

«Autorzaţiile speciale L. emise de direcţiunea Reglementării comerţului exterior până în ziua de 11 Martie 1938 inclusiv sunt considerate ca având viza de transfer mărfurile putând fi importate în termenul valabilităţii autorizaţiilor de import.

«Firele de bumbac dela art. 508—515 precum şi firele de lână de la art. 140—146, autorizate la import în trecut pe baza ordinului Direcţiunei Vămilor date pe baza adreselor Diecţiunea Industriei, expediate din străinătate direct în România până la data de 12 Martie 1938 inclusiv şi intrate în ţară până la data de ... Aprilie 1938 inclusiv, **sunt autorizate la Import, fără autorizaţie de import.**

In consecinţă la importul mărfuri se va ţine seamă de hotărîrea de mai sus.

Perceperea taxelor de autorizaţie se va face cu respectarea dispoziţiunilor art. 30 din legea vămilor.

La importul firelor de bumbac şi lână din categoria de mai sus se va pretinde ca şi în trecut dispense de autorizaţii de import, acordate de Direcţia Vămilor conform ordinului circular Nr. 66200-937.

Reluarea navigaţiei pe Dunăre

Incepând de Luni 28 Martie vor pleca spre Galaţi şi de Joi 31 Martie spre Baziaş, primele vapoare de pasageri, reluându-se astfel navigaţia pe Dunăre.

Comercianţii care nu şi-au pus numele pe firmă vor fi sancţionaţi

Expirând termenul de o lună acordat de ministerul industriei şi comerţului, pentru ca industriaşii şi comercianţii să-i treacă în întregime, pe firma exterioară, în limba română şi în mod visibil numele şi pronumele proprietarului fondului de comerţ, se aduce la cunoştinţa acestora că cei ce vor fi găsiţi că nu s'au conformat acestor dispoziţiuni, vor fi sancţionaţi.

Totodată, se mai pune în vedere pentru ultima dată că toti vânzătorii, comercianţii şi idustriaşii, să afişeze preţurile de vânzare ale mărfurilor atât în vitrine cât şi în interiorul localurilor, contrar vor fi pasibili de rigorile legii speculei ilicite.

Cota apelor Dunării

IN PORTURILE ROMANEŞTI

	Porturile	15. III.	16. III.
1	Baziaş	339	347
2	Drencova	290	296
3	Orşova	360	362
4	T. Severin	424	434
5	Cetatea	390	405
6	Calafat	380	39[illegible]
7	Bechet	352	358
8	Corabia	327	341
9	T.-Măgurele	300	314
10	Zimnicea	350	365
11	Giurgiu	353	365
12	Olteniţa	323	347
13	Călăraşi	295	310
14	Cernavodă	296	315
15	Hârşova	330	345
16	Brăila	300	318
17	Galaţi	298	309
18	Tulcea	201	207
19	Ismail	187	190
20	Chilia	112	113

Cunoaşteti desigur, ultimul succes al Cassei Autonome a Monopolurilor în ţară şi străinătate ŢIGARETA „CAROL II"

RADU
EFTINEŞTE VIAŢA
Calea Victoriei, 81

Lei 16 Pânză Natura'ă Subţire
„ 29 Pânză Naturală extra groasă 80 cm. lat prima
„ 33 Chifon
„ 39 Chifon Tela Superior
„ 42 Chifon Madapolam
„ 39 Gradel pentru indispensabili
„ 76 Pânză p. Cearceafuri 150 cm. lat
„ 115 Pânză p. Cearceafuri 220 cm. lat
„ 24 Servete pentru masă 55/55 cm.
„ 13 Cârpe p. bucatărie
„ 28 Batist culori pentru lingerie damă
„ 59 Poplin pentru cămăşi bărbăteşti
„ 98 Dejalen Englezesc p. cămăşi bărbăt.
„ 20 Batiste bărbăteşti
„ 9 Batiste dzmă
„ 20 Ciorapi bărbăteşti durabili
„ 29 Chiloţi de dama
„ 59 Pânză pentru saltele 140 cm. la
„ 119 Perdele 220 cm. lat
„ 360 Mătase p. plăpumi 180 cm. lat
Exp. provincie contra rambur.

„Fotocopie"
MARTIN BILINSKY
MAGAZIN CREŞTIN
Developează, măreşte, reproduce. Aparate şi articole pentru Fotografi amatori
CALEA VICTORIEI No. 38
(Colţ cu Pasajul Majestic)
Telefon No. 434/15.

Incurajaţi Comerţul Românesc
Cumpărând
Cămăşi, cravate, pijamale
Specialist în lingerie după măsură
Concurează cu 20% toate magazinele cu aceleaşi articole
„Niky"
DUMITRU BORCEA Bucureşti Tel. 3.51.66 Calea Victoriei 114

Se poate evita ca să nu suferim?
Desigur, de exemplu de reumatisme... a căror agravare se face să fie resimţită dela începutul sezonului ploios.
Este suficient pentru aceasta de a lua în fiecare seară o linguriţă de Urodonal în puţină apă. Se mai poate să fie amestecat cu vin şi cu infuziuni.
Urodonal îndepărtează suferinţa şi reînviorează organismul.
Avem nevoe mai ales în timpul iernii.
LA FARMACII ŞI DROGUERII

Blănăria „LEOPARD"
Petre Gârleanu
Str. Colţei No 40
TOATE SORTURILE DE BLANURI
Vinde cu preţuri reduse
VIZITAŢI SPRE CONVINGERE — Tel. 471.05

Incurajaţi Comerţul Românesc
Cumpărând dela
Consumul Obor
ŞOS. COLENTINA No. 8. TELEFON: 2.15.31
Coloniale, Delicatese, Vinuri naturale, Mezeluri, Brânzeturi, Fructe, Conserve Bragadiru etc.

Răspândiţi „Buna Vestire"

Vizitaţi Magazinul Românesc
G. A. VOICULESCU
STR. LIPSCANI No. 52. TEL. 418/59
Bine asortat cu stofe şi mătăsuri pentru sezonul de Primăvară
PREŢURI CONVENABILE

Cumpăraţi la
„Librăria Academică"
54 Calea Victoriei 54
In faţă Teatrului Naţional

VULPI ARGINTII
exemplare superbe, vă puteţi procura convenabil, dela
Blănăria
Costică Mihailescu
Str. Colţei No. 44 bis. fostă Sfinţilor

BURSA

16 Martie 1938

CURSUL DEVIZELOR

Paris	3,20—3.35
New-York	98—100
Londra	490—500.50
Olanda	54,80—55,80
Elveţia	22,75—23.20
Bruxelles	16,65—17.—
Varşovia	18.65—19.05
Italia	5.19,66—5.19,66
Pengoe	26,50—27,50
Viena	23—24.50
Kor.	344—351

La cursurile de mai sus, se adaugă prima de 38%.

Kor Suedeze	25,35—25.85 (x)
Lira italiană	519.66—519.66 (x)
Zloţi	18.65—19.05 (x)
Otomane	82—83 (x)
Belgas	16,65—17 (x)
Kc.	3.44—3.51 (x)
Schillingi	23—24.50
Elveţia	22,75—23,20 (x)
Dolari	182—192
Olanda	45 80—55.80 (x)
Dinari	28,98—3.05
Pengoe	26,50—27.50
Drachma	99.105—1.107

La monedele mai sus însemnate (x) se adaugă un plus de 38% atât la vânzare cât şi la cumpărare.

CURSUL OFICIAL AL MONEDELOR LA BANCA NAŢIONALA

Frcs. frcs.	3,20—3,35
Lira Palestineană	491—501 (x)

VALUTE EFECTIVE IN TARGUL LIBER

Franci francezi	6,50—6.75
Lire sterline aur	1600—1640.
Dolari	195—205
Florin Olandez	110—120
Napoleon	1300—1340.
Leva	160—175
Shilingi	32—34
Zloţi	32—34
Rentenmark	41—43.50
Pengoe	35—37
Otomane	116—124
Lire sterline	1000—1050.
Kc.	6—6,50
Elveţia	45—47
Dinari	390—410
Italiene	8—8.35
Drachma	145—165

DELA C.F.R.

PRESCHIMBAREA ABONAMENTELOR DE REZERVAREA LOCURILOR LA RAPIDE

La 31 Martie expiră valabilitatea abonamentele de rezervare a locurilor la trenurilel rapide.

Direcţiunele centrale şi inspecţiile exterioare C. F. R. vor înainta de urgenţă tablouri cu cei ce au dreptul la aceste abonamente.

Sunt îndreptăţiţi membrii consiliului de administraţie al C.F.R., directorul şi subdirectorii generali, directorii şi subdirectorii de serviciu, şefii de serviciu, inspectorii generali de control, inspectorii conducători ai inspecţiilor de mişcare tracţiune, ateliere şi întreţinere, organele de control pe baza de tablouri aprobate de directorul general, foştii miniştrii de comunicaţii şi foştii directori generali.

Pentru aprobările speciale din trecut se va proceda la fel.

S'au făcut mari schimbări la cabinetele de instrucţie depe lângă Ttribunalul Ilfov

Ministerul justiţiei a făcut următoarele schimbări la cabietele de instucţie de pe lângă Tribunalul Ilfov:

La cabinetul II, d. jud. Const. P. Bădescu în locul d-lui jud. Const. Lazaroneanu.

La cabinetul III, d. ing. Ovidiu A. Sachelarie, în locul d-lui jud. Eug. Enescu.

La cabinteul IV, d. jud. I. Simionescu-Anastasiu în locul d-lui jud. Aex. Mitulescu.

La cabinetul V, d. jud. Ioan S. Manea în locul d-lui jud. Mircea V. Tretinescu.

La cabinetul VII, d. jud. Vasile V. Loghin, în locul d-lui jud. Ioan P. Stănescu.

Prin Moldova de mijloc

I. Şosele naturale

Căile de comunicaţie sunt necesare pentru viaţa şi prosperitatea unui stat, în aceiaşi măsură în care sunt arterele pentru sănătatea şi viata unui om. Confirmarea strălucită a acestui postulat, ne-o dă faptul că Marea Britanie şi Italia au căzut astăzi, de acord din nevoia absolută de a asigura libertatea şi securitatea comunicaţiilor cu imperiile lor coloniale.

Ţinând seama de legile proporţiei în analiza pe care o facem faptelor şi stărilor de lucruri afirmăm, fără putinţă de tăgadă, că sărăcia şi păraginirea materială a judeţului Fălciu îşi are izvorul şi în lipsa unor bune căi de comunicaţie (Care sunt în acelaş timp, lesnicioase mijloace de difuzare a culturii şi bunurilor civilizaţiei).

Timp de aproape 4 luni, în fiecare an, timpul ploilor, zăpezilor şi noroaielor legătura satelor şi târgurilor cu capitala judeţului este suspendată. Ea se face cu mare greutate cu sania şi căruţa chiar acum în Martie, actualul prefect, d. colonel I. LAZĂR, voind să cunoască judeţul a recurs la căruţă. Automobilul răzbate pe ici, colo, distanţe mici şi pe coama drumurilor.

O SOCOTEALĂ BABEASCA

Cauza? Nici un prefect dela războiu încoace n'a fost preocupat de problema căilor de comunicaţie, în chip serios. Acelaş prefect, însă, de la 1919 şi până astăzi a încasat salar în valoare de aproape 10 milioane, prestând servicii de birou şi inspecţii în judeţ anunţate şi organizate, în prealabil, cu gând politic. Pentru şosele nu s'a cheltuit nici jumătate din suma de mai sus.

Cine vrea să cunoască ce-a însemnat gospodărie în concepţia unui prefect al democraţiei integrale, să vină să vadă şoseaua de pe Sărata, care leagă sudul judeţului prin Ivăneşti cu Huşii. Nici o zare de piatră. Şanţurile astupate, una cu pământul. Podurile distruse în întregime. Căruţele trec pe delături prin pârău. Sau e bine să se ştie că atunci când plouă distanţa de 4 klm. gara Bogdăneşti—Tg. Fălciu, se face în 2 ore. Acum doi ani, din ordinul nu ştiu cui, a fost scos şi cărat pământ pe şosea, în loc de piatră. Ori, să se încumete tot pe vreme de ploaie, cine are curaj prin satul Gorban, pe dealurile Coziei şi Răducăneni, pe unde trece o şosea de mare importanţă: şoseaua Huşi-Iaşi. Numai şanţuri în trupul şoselei şi gropi. 80 de klm. pe vreme frumoasă se fac cu maşina în 7—8 ceasuri.

DESPRE DEALURILE FĂLCIULUI

Dacă în fruntea judeţului ar fi fost gospodari şi nu politicieni înconjuraţi de clientelă electorală, cu foarte puţine parale am fi avut şosele bune. Ţinutul Fălciului, atâta cât este el în actuala delimitare geografică, e numai dealuri. Unele din aceste dealuri sunt adevărate burduf uri de piatră. Bacalu, Ursu, Gorban. Până chiar şi dealurile Copăcenii, din regiunea de sud, conţin sute şi mii de vagoane de piatră.

Ceeace este esenţial pentru o bună şosea avem aici. Numai că piatra nu vine singură pe şosele. Ea aşteaptă gospodarii de mare elan şi dragoste. Aşteaptă oamenii faptei plină de rod.

In reportagiile viitoare vom scrie despre şcoli cari se dărâmă, biserici neisprăvite, spitale şi băi.

Constantin Onu

Reţinerea autorizaţiilor de import din Austria

Direcţia reglementării comerţului exterior a dat dispoziţii ca toate autorizaţiile de import din Austria, încă neeliberate, să fie reţinute, până la noi dispoziţii, la birourile unde se află.

Negociabilitatea Schilingului

Unele ziare au publicat informaţiunea că Banca Naţională a României ar fi suspendat negociabilitatea Schilingului.

Această ştire nu corespunde realităţii Banca Naţională a României nu a luat nici o măsură pentru modificarea regimului actual al Schilingului.

Lucrările comisiei pentru încadrarea personalului românesc

Ieri s'a întrunit la ministerul de industrie şi comerţ comisiunea superioară centrală pentru încadrarea personalului românesc.

Şedinţa delegaţiei economice a guvernului

Delegaţia economică a guvernului a ţinut eri d. a. şedinţă la preşidenţia consiliului.

Delegaţia a fost prezidată de d. Gh. Mironescu, ministru de stat.

Au participat d-nii: C. Argetoianu, ministru de industrie şi comerţ; Mircea Cancicov, ministrul finanţelor; C. Angelescu, ministrul comunicaţiilor; Ionescu-Siseşti, ministrul domeniilor şi agriculturii; Voicu Niţescu, ministrul muncii; Mitiţă Constantinescu, guvernatorul Băncii Naţionale şi Em. Marian secretarul general al ministerului de industrie şi comerţ.

Delegaţia a studiat situaţia economică creiată de nouile evenimente internaţionale şi măsurile ce urmează a fi luate pentru comerţul nostru prin înglobarea Austriei la Germania.

Printre alte hotărîri luate e şi aceia ca pe viitor să nu se mai aprobe nici-o compensaţie în afară de cazurile când importul priveşte apărarea naţională.

Oficii de plasare a muncitorilor din toate oraşele

Ministerul muncii face cunoscut că, pentru a înlesni punerea în contact a ofertelor cu cererile de lucru, a înfiinţat 36 oficii de plasare — care funcţionează în următoarele oraşe:

Bucureşti cu 4 secţiuni şi anume:

a) pentru meseriaşi şi lucrători calificaţi; b) pentru muncitori necalificaţi (ambele în str. Sf. Voevozi 18); c) pentru funcţionari particulari (comerciali, bancari, industriali, etc) în Spla iul Indepndenţei Nr. 68 şi d) pentru personal de serviciu casnic (femei) în str. Vasile Conta Nr. 9.

Arad, Brăila, Botoşani, Bălţi, Braşov, Bacău, Bazargic, Craiova, Constanţa, Cetatea Albă, Cernăuţi, Cluj, Câmpulung-Bucovina, Deva, Focşani, Galaţi, Târgovişte, Iaşi, Chişinău, Lugoj, Oradea, Ploeşti, Piteşti, Rădăuţi, Satu-Mare, Sibiu, Sighet, T.-Severin, Timişoara şi Turda.

Pentruca aceste oficii să-şi îndeplinească misiunea lor, s'a făcut apel atât la patroni cât şi la salariaţi, ca ori de câte ori este cazul, să recurgă numai la serviciile lor — servicii ce le stă oricând la dispoziţie în mod gratuit.

Prin publicaţii în ziare, înştiinţări afişate în tramvaele din Capitală, firme puse în pieţele publice în diferite oraşe, adrese către întreprinderile industriale şi comerciale, etc., precum şi prn comunicate la radio şi alte mijloace de propagandă, ministerul muncii s'a străduit să facă oficii, a căror activitate este condiţionată de frecvenţa relaţiilor între oficii, pe deoparte şi patroni şi salariaţi, pe de altă parte.

Ministerul muncii reînoeşte pe această cale, apelul pe care l'a făcut către întreprinderile de orice fel precum şi către salariaţii şi lucrătorii cari caută de lucru, să se adreseze oficiilor de plasare mai sus arătate.

Modificarea unor dispoziţiuni din legea de unificare a asigurărilor sociale

— Textul decretului lege —

In «Monitorul Oficial» de ieri a apărut următorul decret lege, prin care se modifică unele dispoziţiuni din legea de unificare a asigurărilor sociale, precum urmează:

ART. 1. — In caz de dizolvare sau descompletare a consiliului de administraţie al unei case de asigurare, până la constituirea unui nou consiliu, ministrul muncii va numi o comisiune interimară, având compunere şi atribuţiuni ca şi consiliul ales.

ART. II. — Mandatul membrilor in consiliu de adminsitraţie al Casei centrale a asigurărilor sociale expiră odată cu mandatul adunării generale, care i-a ales.

Până la constituirea unei noui adunări generale, care urmează să facă alegerea unui nou consiliu de administraţie, ministrul muncii va numi un consiliu de administraţie interimar, având aceiaşi compunere şi atribuţiuni ca şi consiliul ales.

ART. III. — Reprezentanţii caselor de asigurări sociale în adunarea generală a Casei centrale a asigurărilor sociale, vor putea fi desemnaţi şi de comisiunile interimare ale caselor de asigurări sociale, în cazul când consiliile de administraţie ale acestor case s'ar găsi dizolvate. In acest caz, mandatul este valabil numai până la desemnarea unor noui membri de către viitorul consiliu ales.

ART. IV. — Când adunarea generală s'ar găsi disolvată, bugetul casei centrale şi bugetele caselor de asigurări sociale vor fi aprobate de consiliul de administraţie al Casei centrale a asigurărilor sociale.

ART. V. — In caz de disolvare a adunării generale, precum şi în caz de vacanţă provenită din demisie, deces sau orice altă cauză, membrii patroni şi salariaţi din comisia superioară de control, din comisiunile de pensiuni pentru invaliditate şi accidente şi din comisia de apel de pe lângă casa centrală a asigurărilor sociale, vor fi numiţi de ministrul muncii, prin decizie ministerială.

In acest caz, numirea este valabilă numai până la convocarea celei mai apropiate adunări generale şi desemnarea unor noui membrii.

ART. VI. — Membrii patroni şi salariaţi din comisiunile prevăzute de articolul precedent vor fi plătiţi cu jeton pentru şedinţele la care au participat. Cei din comisia de apel vor avea şi câte un supleant.

ART. VII. — Hotărârile date în intervalul dela 9 Februarie 1938 până în prezent, de către comisiunile de apel şi de către comisiunile de pensii, la care au participat membrii ale căror mandate au expirat, odată cu mandatul adunării generale, care i-a desemnat sunt valabil date.

ULTIMA ORA

Italia şi problema Anschlussului

„Axa Berlin-Roma s'a dovedit solidă în acest ceas excepţional din istoria lumei, Germaniei şi a Europei"

— Declaraţiile d-lui Mussolini în Camara italiană —

ROMA, 17. (Rador). — Aşteptarea Romei şi a ţării întregi pentru discursul d-lui Mussolini, care a fost radio-difuzat nu numai în Italia ci şi în numeroase ţări străine, este din ce în ce mai înfrigurată.

Pe principalele pieţe ale Romei şi ale tuturor oraşelor din Italia, unde au fost instalate amplificatoare, cetăţenii au început să se strângă cu mult înainte de începerea transmisiunii.

La ora 16, urmat de miniştrii săi, d. Mussolini a intrat în incinta Camerei, primit fiind cu o înflăcărată manifestaţie de devotament din partea Adunării caşi a publicului din tribune.

Şedinţa a fost deschisă apoi de preşedintele Camerei, care a dat cuvântul generalului Valle, subsecretar de stat al ministerului aeronauticei.

Generalul Valle a făcut o expunere asupra bugetului departamentului său. In clipa când generalul Valle a adus un vibrant omagiu eroicilor piloţi italieni, cari luptă în Spania naţionalistă, Camera şi publicul din tribune au făcut o mare manifestaţie de recunoştinţă pentru voluntarii italieni din Spania.

Ducele urcă apoi la tribună în aclamaţiile deputaţilor şi publicului, rostind următoarea cuvântare:

D. MUSSOLINI

rezistenţe la o intervenţie din partea noastră ar fi venit dela ei înşişi.

POPORUL AUSTRIAC ERA FAVORABIL ANSCHLUSSULUI

Intresul Italiei pentru independenţa Austriei federale exista, dar el se întemeia pe ideia iniţială că austriacii voiau o astfel de independenţă, cel puţin în majoritatea lor. Dar, ceiace se întâmplă zilele acestea pe pământul austirac arată că profunda aspiraţie a poporului era în favoarea anschlussului. Partizanilor supravieţuitori ai machiavelismului, pe care-l respingem, li se poate face observaţia că atunci când un eveniment este fatal, este mai bine ca el să se facă cu tine decât împotriva ta.

In adevăr, ceiace s'a îndeplinit în Austria este o revoluţie naţională, iar noi italienii suntem cei mai îndreptăţiţi spre a o înţelege în exigenţele sale istorice precum şi în metodele sale care par grăbite cum s'a întâmplat totdeauna în toate revoluţiile

Declaraţiile Ducelui despre evenimentele din Austria

«In zilele din urmă un mare eveniment, care a schimbat harta politică a Europei, s'a desfăşurat: Austria a încetat să existe ca stat. Ea a devenit o parte din Germania, iar plebiscitul dela 10 Aprilie va consacra faptul împlinit.

Drama austriacă n'a început de ieri, ci a început în 1848 când micul şi curagiosul Piemont a îndrăsnit să braveze colosul habsburgic. Drama a continuat după războiul mondial şi a durat 20 ani. Epilogul a avut «ritmul» rapid al forţelor irezistibile ale naturii şi a suprins numai pe cei distraţi şi pe ignoranţi. O privire repede şi retrospectivă asupra acestor 20 ani ne arată în chip absolut lămurit că ceeace s'a întâmplat trebuia fatalmente să se întâmple şi că fluviul, în ciuda digurilor de hârtie ale tratatelor, trebuia să ajungă la vărsarea sa.

Actul de naştere al statului federal austriac datează din 12 Noembrie 1918, câteva zile după prăbuşirea imperiului habsburgic.

Ori, prin primul său vot, constituanta naţională a Austriei sub guvernul socialist Bauer-Renner, declara Austria ca parte integrantă din Reichul german cu numele «Republica Austriei germane».

In continuare, d. Mussolini s'a ocupat de evoluţia Austriei ca stat independent, şi de axa Berlin Roma.

Plebiscitul d-lui Schuschnigg a fost o greşală

Examinând situaţia din urmă, Ducele a spus:

Deodată se iveşte ideea unui plebiscit. In ziua de 7 Martie, la amiază, un om de încredere al cancelarului Schuschnigg îmi cere părerea asupra plebiscitului şi asupra modalităţilor sale. Era pentru întâia oară de mai multe luni. I-am răspuns în modul cel mai categoric că este vorba de o greşeală. Această bombă vă va izbucni în mână. Ar fi de prost gust să mă laud cu această prevedere prea uşoară. Or, în cercurile diplomatice şi ziaristice din lumea întreagă stăruesc regretele, polemicile şi avertismentele. Grămezi de cuvinte inutile, care nu opresc istoria.

Cercurilor mai mult sau mai puţin oficiale de dincolo de Alpi, care se întreabă de ce n'am intervenit pentru a «salva» independenţa Austriei, le răspundem că n'am luat niciodată un astfel de angajament direct sau indirect, scris sau verbal.

Austriacii, trebue s'o proclamăm, au avut totdeauna pudoarea de înţeles de a nu cere gesturi de forţă pentru a apăra independenţa Austriei, căci noi am fi răspuns că o independenţă care are nevoie de sprijinuri militare străine, împotriva celei mai mari părţi din propriu-i popor, nu este stabilă. Cei ce cunosc pe austriaci ştiu că primele

Italia nu se lasă impresionată

Există în lume indivizi atât de superficiali şi de o ignoranţă atât de tristă faţă de situaţia din Italia fascistă cari cred că ne-ar putea impresiona prin cifra globală a milioanelor de germani şi prin prezenţa lor la frontierele noastre. Italia, Italia aceasta, nu se lasă lesne impresionată. Cei care au crezut altfel nu au reuşit să ne impresioneze nici în timpul războiului din Africa şi doar erau 52 de state. Italia are o voinţă dârză, un suflet tare şi merge drept înainte. Suntem atât de puţin impresionaţi încât admitem în linişte că peste câţiva ani, prin simplul fapt al mişcării naturale a populaţiei, în timp ce noi vom fi 50 de milioane, germanii vor fi 80 de milioane, nu numai pe una, ci pe zece frontiere, printre care frontiera italiană este cea a două popoare amice: o frontieră de neatins. In această privinţă Fuehrerul a fost totdeauna categoric chiar înainte de a fi ajuns la putere, chiar şi atunci când aceastã atitudine îi aducea acuzaţii absurde din partea adversarilor săi.

Pentru noi fasciştii frontierele, toate frontierele, sunt sfinte: nu se poate discuta asupra lor; frontierele se apără.

D. HITLER

Tăria alianţei itolo-germane şi uneltir ile lojilor masonice şi ale comuniştilor

Când drama austriacă a ajuns în ultimele zile la actul al cincilea, adversarii mondiali ai fascismului au pândit să vadă dacă nu a sosit în sfârşit prilejul cel bun pentru a pune faţă în faţă cele două regimuri totalitare şi pentru a sfărâma solidaritatea lor printr'o lovitură care ar fi fost — să spunem lucrul acesta pacifiştilor de profesie — preludiul unui nou război mondial. Acest calcul al democraţiilor, al lojilor francmasonice şi al Internaţionalei III este fals, o nădejde pur şi simplu copilărească. Era şi jignitor, căci arunca o umbră pe caracterul nostru şi pe inteligenţa noastră politică.

Dar dece să nu o spunem? Milioanele de germani erau şi ei cu [illegible] încordată: a venit clipa pentru ceeace se poate numi examenul suprem al axei. Or, germanii ştiu că axa nu este o construcţie diplomatică care are valoare numai în împrejurări normale, ci s'a dovedit solidă mai ales în acest ceas excepţional în istoria lumii germanice şi a Europei.

Două naţiuni a căror formaţie unitară a fost paralelă în timp şi în mod, unite cum sunt printr'o analoagă concepţie politică şi de viaţă, pot merge împreună pentru a da continentului nostru turburat un nou echilibru, care să îngădue în sfârşit colaborarea paşnică şi rodnică între toate popoarele.

*

Sfârşitul discursului a fost salutat prin îndelungate şi înflăcărate aclamaţii.

Agravarea conflictului polon-lituan

Intervenţia Angliei. Sfaturile de moderaţiune ale Letoniei şi Estoniei

Evenimentele din Austria au concentrat atât de mult atenţia cercurilor diplomatice europene. încât incidentele dela frontiera polono-lituană au trecut aproape neobservate. Telegrame scurte, numai de câteva rânduri anunţă că incidentul nu s'a aplanat. Că Anglia a intervenit pentru o mediaţiune, în timp ce Estonia şi Letonia de partea cealaltă dau sfaturi de moderaţiune micului stat de pe Baltica.

Se pare totuşi că aceste ultime evenimente, cari fac parte dintr'un lanţ al cărui capăt începe din 1920, nu este o simplă şi curioasă coincidenţă ci un ecou al celor întâmplate la Viena.

Evenimentele din Europa Centrală printr'un recul uşor de înţeles, pun pe tapetul politicei internaţionale problema unui stat de 35 milioane locuitori, cari trebue să aibă o deschidere la mare — cum spune «Franckfurter Zeitung» — după normele unor vechi tradiţii istorice.

Ori astăzi legăturile polono-lituane sunt aproape inexistente. Constituţia lituană reaminteşte ziarul polonez «Express Poranny», declară încă oraşul Wilno drept capitală de fapt a Statului. Apoi regimul minorităţilor polone, din cuprinsul micului stat de un milion şi jumătate de locuitori, este de aşa natură încât se pare că face imposibilă orice discuţiune pe această temă.

Din relatările telefonice primite dela Varşovia, se pare că aceastã tensiune între Lituania şi Polonia este departe de a se aplana. Manifestaţii populare cer o energică intervenţie. Lozinca: «La Kaunas!»

Consiliul de miniştri s'a convocat aseară. Mareşalul Ridz-Smigly şi d. Beck aflaţi în concediu au sosit la Varşovia, în timp ce la Wilno se găsesc mobilizate două divizii poloneze.

VARŞOVIA, 17 (Rador). — Agentia Pat transmite:

Presa poloneză de azi dimineaţă constată în termeni categorici că starea actuală dela frontieră polono-lituaniană nu mai poate să dureze. Ea cere normalizarea raporturilor dintre cele două ţări.

Recentul incident în care un soldat polonez a căzut victimă, scrie «Express Poranny», pune această chestiune în întreaga ei acuitate. «Nu putem tolera ca în constituţia lituaniană Wilno să fie declarată capitala Lituaniei şi ca autorităţile lituaniene să persecute pe polonezi cari sunt tot atât de autohtoni ca şi lituanienii».

«Ilustrowany Kurjer Codzienny» scrie: «Trebue să se termine odată cu această stare care nu este nici pace nici război. Trebue să executăm testamentul politic al mareşalului Pilsudski.

Un adevărat zid chinezesc desparte cele două ţări. Polonia nu poate tolera la nesfârşit provocările Nu cerem nimic extraordinar Lituaniei: pretindem ca atitudinea ei faţă de Polonia să fie aceiaşi ca faţă de celelalte 60 naţiuni din lume.

D. BECK S'A INAPOIAT LA VARŞOVIA

VARŞOVIA, 17 (Rador). — D. Beck, ministrul Afacerilor Străine, s'a înapoiat azi la Varşovia, venind dela Roma.

La gară, ministrul Afacerilor Străine a fost primit de numeroase personalităţi polone şi străine, printre care şi ambasadorul Italiei.

RIGA, 17. — Corespondentul agenţiei Reuter transmite:

După informaţiuni din Lituania, două divizii polone ar fi concentrate la Vilna.

Domneşte teama că mâine s'ar putea desfăşura evenimente serioase.

Anglia şi-a precizat atitudinea faţă de evenimentele europene

Importante declaraţii făcute de d-nii Chamberlain şi Halifax

LONDRA 17 (Rador). — Lordul Halifax a luat cuvântul în Camera Lorzilor asupra situaţiei internaitonale.

Ministrul afacerilor străine a spune că în conversaţiile sale de la Berlin a adoptat exclusiv teza următoare:

Nimeni în Marea Britanie nu se preocupă de menţinerea pentru totdeauna a statului quo în Europa. Ceeace preocupă Marea Britanie este ca nici o schimbare să nu se facă în Europa prin acte de violenţă care ar putea duce la consecinţe incalculabile.

Aplicarea necruţătoare a unei politici de forţă a atins lumea atât de adânc. Această politică a faptelor împlinite este răspunzătoare de gravele temeri care frământă azi atâtea cercuri. Lumea este pusă în faţa unui adevăr foarte urît pe care. prin continuarea politicei de forţă, nici textele tratatelor, nici dreptul internaţional nu au influentat-o întru nimic. In această sferă, singura care decide. este acum forţa.

Suntem puşi în faţa unui fapt împlinit fără asemănare în istorie. Nu ar fi câtusi de puţin în avantajul Societăţii Naţiunilor şi a marilor cauze pe care le reprzeintă, dacă chestiunea Austriei ar fi trimisă în faţa tribunalului dela Geneva.

NIMENI NU POATE OBLIGA GERMANIA...

Numai războiul ar putea da îndărăt ceasul istoriei şi membrii Societăţii Naţiunilor nu sunt gata să meargă la război pe această chestiune. Concluzia la care ajunge este că Societatea Naţiunilor, deşi, evident, are dreptul de a se interesa de această chestiune, nu poate realmente face nimic în acest moment, pentru a obliga Germania naţional-socialistă să se întoarcă depe calea pe care este acum angajată.

De aceea, guvernul Majestăţii Sale este constrâns să recunoască că statul austriac este acum desfiinţat ca entitate naţională şi pe cale de a fi complect absorbit la Reichul german.

Imprejurările în care se va desfăşura plebiscitul, nu lasă nici o îndoială asupra rezultatului.

Asigurări Cehoslovaciei

In privinţa Cehoslovaciei, lordul Halifax a spus: Este adevărat că guvernul din Berlin a dat Cehoslovaciei unele asigurări. Noi sperăm, fireşte, ca guvernul german să respecte aceste asigurări date în mod solemn şi repetate în mai multe rânduri. Dacă guvernul german doreşte să vadă menţinută pacea în Europa — cum spune în mod sincer — nu există niciun punct în Europa în care să nu fie de o importanţă vitală respectarea scrupuloasă a angajamentelor. Guvernul e în consultaţie strânsă cu guvernul francez asupra tuturor acestor chestiuni.

Un lucru domină pe toate celelalte: este paguba adusă rezervei de încredere internaţională, care înainte era cu mult mai mare.

Este natural deci, să se pună întrebarea: care este datoria guvernului?

Voi spune mai întâi că trebue să căutăm în situaţia actuală a conduce politica externă în aşa fel, încât să poată merita şi obţine susţinerea din partea poporului unit al Angliei, al dominioanelor şi al întregului imperiu unit.

In al doilea rând, ţelul nostru trebue să fie reafirmarea revendicărilor dreptului internaţional, opuse întrebuinţării forţei pentru soluţionarea diferendelor internaţionale.

Va trebui apoi să facem tot posibilul pentru a găsi mijloaceele necesare, fie pe calea Societăţii Naţiunilor, fie pe linii care să fie în Naţiunilor de a călăuzi spiritul naţiunilor, fie pe linii care să fie în armonie cu principiile Societăţii tilor şi în acelaş timp spre menţinerea păcii.

In sfârşit, Marea Britanie trebue să se arate gata nu numai din punct de vedere moral prin hotărîrea şi disciplna ei. Guvernul poate trece şi va trece în revistă programul britanic de pregătiri materiale, precum şi ritmul realizării sale.

Rămâne poporului britanic să-şi facă datoria!

DISCUŢIILE DIN CAMERA COMUNELOR

LONDRA, 17 (Rador). — Un deputat a întrebat astăzi la Camera Comunelor dacă guvernul britanic a dat sau are de gând să dea Cehoslovaciei vre-o garanţie că independenţa ei va fi respectată în cazul când s'ar întreprinde împotriva ei vre-o acţiune asemănătoare cu aceea îmoptriva Austriei.

La această întrebare, d. Neville Chamberlain a răspuns că nu are nimic de adăugat la declaraţia făcută de Sir John Simon, care a afirmat că singurele obligaţii pe care Anglia le are faţă de Cehoslovacia, sunt acelea care decurg din calitatea sa de membru al Societăţii Naţiunilor.

SPANIA SALVATA DE COMUNISM

LONDRA 17 (Rador). — Maiorul Attlee a provocat astăseară desbateri în Camera Comunelor cu privire la situaţia din Spania.

Oratorul a afirmat că în clipa de faţă situaţia e gravă. Puterile «fasciste» trimit mari cantităţi de material de război pentru a încerca să strivească republica spaniolă.

Răspunzând primul ministru Chamberlain a spus că situaţia s'a schimbat în favoarea generalului Franco, S'ar părea că ne aflăm în ajunul uneei victorii depline. Nu putem însă afirma că această victorie s'ar datori sosirii unor noui forţe şi muniţii de partea sa. După cât pot vedea eu, nu este nici o dovadă sigură, oricare ar fi urmarea recentei înaintări a generalului Franco, că el nu ar fi fost în stare să o efectueze cu forţele de care dispunea de mai mult timp.

Primul ministru a repetat apoi încrederea sa în politica sa de neintervenţie care a reuşit cel puţin să restrângă intervenţia şi a evitat un război internaţional mai întâi pe pământul spaniol şi în urmă probabil dincolo de frontierele sale.

Opoziţia crede că succesul generalului Franco ar însemna părăsirea Spaniei în mâinile celor pe care d. Attlee le numeşte «puteri fasciste», şi că Spania ar urma să treacă sub controlul Germaniei sau al Italiei.

INFORMAŢIUNI

Ministerul de finanţe a întocmit un decret prin care se hotărăşte ca toate fondurile speciale să treacă dela data de 1 Aprilie 1938 la Cassa de Depuneri.

Este vorba de fondurile extrabugetare (fondul de rulment al armatei, diferitele taxe percepute de ministerul sănătăţii pentru fondul sanitar etc.) cari vor trece direct sub controlul Cassei de Depuneri pentru o cât mai bună administrare.

———

D. general I. Antonescu ministrul apărării naţionale a semnat o deciziune prin care au dreptul la ofiţeri adjutanţi: ministrul apărării naţionale un maior, subsecretarul de stat un căpitan, inspectorii generali de armată câte un căpitan, şeful marelui stat major un căpitan, comandanţii corpurilor de armată câte un căpitan, secretarul general un locotenent; ofiţerii adjutanţi pot purta eghileţi.

Nici un alt comandant, de orice grad, director sau şef de serviciu nu are dreptul la ofiţer adjutant.

———

In vederea intensificării acţiunii de îndrumare agricolă, ministerul domeniilor a hotărît ca toate organele tehnice ale serviciilor agricole şi ale Camerelor de agricultură să se ocupe în cursul lunilor Martie, Aprilie şi Mai cu acţiunea de îndrumare agricolă potrivit programelor întocmite.

———

România a înfiinţat un consulat la Montreal în Canada.

Cu conducerea noului consulat a fost însărcinat d. consul Nicolau şi d. vice-consul Naum Ionescu.

Academia Română va ţine şedinţă publică Vineri, 18 Martie crt., la ora 15.

D. Sextil Puşcariu va face o comunicare despre «Gândirea lingvistică şi gândirea filosofică».

———

Următorii profesori din învăţământul universitar şi superior cari au împlinit sau împlinesc limita de vârstă în cursul acestui an, au fost puşi în retragere din oficiu:

D-nii George Murnu, Mihail Dragomirescu şi Simion Mândrescu, dela facultatea de litere şi filosofie din Bucureşti.

D-na Lucia Sturza Bulandra şi d-nii Ion Livescu, Vasile Tecuceanu şi N. Soreanu-Simionescu, dela academia de muzică şi artă dramatcăi din Bucureşti.

D. Al. Roşca dela academia de muzică şi artă dramatică din Iaşi.

Toţi aceşti profesori pensionaţi vor funcţiona la catedre până la finele anului şcolar în curs.

———

In Monitorul Oficial de ieri a apărut deciziunea ministerului apărării naţionale prin care se fixează drepturile de străinătate ce urmează a se achita ofiţerilor ce părsesc ţara în interes de stat.

———

Monitorul Oficial de ieri publică deciziunea ministerului apărării naţionale prin care se numesc preşedinţii comisiilor de recrutare ale clasei 1939, precum şi înlocuitorii lor.

———

In Monitorul Oficial de ieri a apărut decretul lege prin care se modifică actuala lege de organizare a fondului bisericesc ortodox român al Bucovinei.

Asociaţia creştină a femeilor române, vă invită la ceaiul dansant care va avea loc în saloanele A. C. F., Strada Popa Rusu 13, în ziua de 19 Martie 1938 orele 18—22.

Biletele se găsesc la sediul asociaţiei

———

D. ministru al educaţiei naţionale, a semnat eri decizia prin care prof. Augustin Popa, dela Academia teologică din Blaj, — împotriva căruia tribunalul militar a deschis acţiune publică, — a fost suspendat din învăţământ.

———

D. Ion Mihalache, a părăsit Capitala plecând la Topoloveni.

D-sa va rămâne acolo câteva zile.

———

La ministerul de comunicaţii şi lucrări publice se lucrează la întocmirea unui proect pentru modificarea actualei legi a drumurilor, care s'a dovedit a avea numeroase lacune.

Prin noul proect se va reintroduce prestaţia pentru populaţiunea rurală.

———

Eri dimineaţă, membrii Sf-tului Sinod s'au întrunit, din nou, în şedinţă în sala cea mare a Patrarhiei.

S'au discutat rapoartele comisiilor şi proectul de modificare a art. 16—17 din statut, cu privire la disciplina bisericească.

———

D. C. Argetoianu, ministrul de industrie şi comerţ, a primit eri în audienţă pe primarul general al Capitalei

Declaratiile mareşalului Rydz Smygly făcute unui grup parlamentar polon

VARŞOVIA 17 (Rador). — Mareşalul Rydz Smygly, răspunzând moţiunei ce i-a fost prezentată eri de o delegaţie a grupului parlamentar al Uniunii Taberii Naţionale declară:

«Atât timp cât voiu putea fi activ şi atât timp cât voiu avea posibilitatea să lucrez, scopul activităţii mele va fi de a contribui ca în orice situaţie Polonia să câştige cât mai mult prestigiu şi să-şi sporească puterea. Conştiinţa voastră cu drept cuvânt, a determinat strângerea rândurilor spre binele Patriei».

Ameliorarea raporturilor dintre Reich şi Vatican

Ce se pregăteşte la Roma

ROMA, 17 (tel. part.) — Comentând chestiunea Anschlussului, ziarele arată că cercurile Vaticanului cari au urmărit cu atenţiune desvoltarea ultimelor evenimente istorice cu privire la unirea dintre Austria şi Germania, au înregistrat cu satisfacţie faptul că această schimbare atât de importantă s'a putut îndeplini fără vărsare de sânge, şi că mai ales celelalte popoare au luat cunoştinţă cu înţelegere despre noua situaţiune, fără a face aplicarea forţei

De altfel — spun cercurile dela «Palazzo Venezia» — se speră că până la sosirea d-lui Hitler la Roma, evoluţia raporturilor dintre Vatican şi Reich să fie de aşa natură, încât să poată permite o întrevedere între Papă şi Führerul cancelar.

In această direcţie, se pare că tratativele sunt îndeajuns de avansate, încât atitudinea Sfântului Scaun faţă de ultimele evenimente din Austria, reprezintă tocmai rezultatele eforturilor depuse de către «Palazzo Venezzia».

TIPARUL INSTITUTULUI DE ARTE GRAFICE «EMINESCU» S. A., STR, ANGHEL SALIGNY, 2 TELEFON 3.26.68

Redactor-responsabil: V. Olaniuc-Stere.